1. évfolyam. Arad, 1886 Májushó 19. Szerda. 138-dik szám.

Szerkesztőség:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a főlépcsőnél.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtér, a törvényszék melletti Neumann-háznak utczára nyiló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

„Tisza Kálmán őszintesége."

Arad, május 18.

E czim alatt a szélsőbal helyi organuma mai számában egy — a vonatkozás elenyésző csekélysége által feltünő — közleményt hozott a most folyó országházi viták alkalmából, s a czikk elején, definiálva az őszinteség különféle voltát, arra a következtetésre jut, hogy a Tisza Kálmán őszintesége, melylyel a ház szombati ülésén indokolta az ellenzéki támadások daczára a kormányon való maradását, ez az őszinteség tulajdonképen — szemérmetlenség, s tovább menve egyszerüen kijelenti a kérdéses közlemény, hogy Tisza Kálmánnál szemérmetlenebb államférfi még nem ült a magyar kormány elnöki székén.

Hogy aztán a finom árnyalatu irályban teljesen bebizonyuljon az, hogy le style c'est l'homme, odamagyarázza a Tisza Kálmán kérdéses kijelentését, hogy ő megmondta az ország szine előtt, hogy ő addig nem mozdul a piros bársony-székből, a mig ki nem „kergetik" belőle, s egy másik tollvetéssel Csernátony Lajost elnevezi Tisza „előcsahossá"-nak és igy tovább . . .

A ki eddigi müködésünk irányát és lapunk szinvonalát csak némi figyelembe vette, az készen van azonnal a belátással, hogy mostani megjegyzéseinkben e caracteristicus hanggal és modorral nem fogunk válaszolni. Magatartásunk éppen ugy kötelez erre, mint a jó izlés, melytől eltérnünk éppen annyira lehetetlen, mint amino könnyüszerrel teszünk most egy pár észrevételt a szóban forgó s meglehetősen előrántott themáju czikk egyes illuzorius állitásaira.

Hogy a Tisza Kálmán kormánya tiz évi müködése alatt nem tett semmi figyelemreméltót s szóra érdemest az ország közügyeinek előmozditására, hogy a mai kormány csupa önérdek sugallta eszmékért küzdött s hasonló czélzatu tettek keresztülvitelére tört, s hogy a Tisza-kormány alatt és érette minden kigondolható csapás árasztotta el az országot, mely azelőtt, ha nem is Kanaán, de a mindenek jólétének országa volt, — ezt mindennemü változatokban és a legkevesebb bizonyitások kiséretében hallottuk unos-untig, de sehogyse tudott erről az ellenzéken kivül az országban meggyőződni senki. Ezek amolyan halottaikból kisérteni járó szavak, melyeknek se ereje, se hatása, éppen mint a hogy a hazajáró lelkek története, már a falvakban sem tud nagyon ijeszteni...

Nem is czélunk a sokat emlegetett közleménynek ily vonatkozásu passusait érinteni, hagyjuk szó nélkül a lejárt Boszniát, a kormány-programm beváltásának hiányát, a cronicus és válságos pénzügyi helyzet hiob-hireit. Ezeket már az ellenzék is csak szükségből emlegeti, tehát ártatlan kisértetek.

De a Tisza Kálmán őszinteségével azonossá teszi a szélsőbali politika... a horvátországi állapotokat, melyek a mai többség kormánya alatt oda fajultak, hogy a magyar állam ottani legfőbb képviselőjét csaknem „megverték" és a vidéken „anarchia" tör ki, melyet fegyverrel kell elnyomni.

Van ennek az állitásnak classicus humora, humora a valótlanságban. Hiszen tudja jól mindenki, hogy Khuen-Héderváry gróf horvát bánra, a horvát tulzók szertelensége s garázdálkodása folytán, kineveztetése első napjaiban mily nehéz feladat várt, de örömmel tapsolt viszont később az egész ország az erélyes bánnak, ki annyi önmegtagadással s áldozattal akkora tekintélyt és népszerüséget szerzett (az intelligentia közt) állásának, minővel egyetlen elődje sem dicsekedett. A mi pedig azt az emlegetett anarchiát illeti, arról éppen ugy nem tehetett a Tisza-kormány, mint akár a szélsőbal. Arról azonban tehetett és tett is, hogy ennek ismétlődése lehetetlenné legyen téve, s bizonyára nemcsak a kormánypárt fogadta megnyugvással az ezután következő eseményeket, hogy mig a csőcselék vezér-kolomposait utolérte az állam nevében az igazságszolgáltatás sujtoló keze, addig a nép hozsannával fogadta a körutat tevő bánt.

Szintén a Tisza Kálmán őszinteségével hozza kapcsolatba a szélsőbali philippica az erdélyrészi nemzetiségi kérdésből származott állapotokat, melyek miatt Erdély elveszett volna, ha a sajtó és a társadalom meg nem huzza a „vészharangot." Hogy az erdélyi bajok százados betegségünket képezik, azt tudjuk mindnyájan, még a szélsőbal is. A szélsőbal azonban, vagy legalább annak aradi organuma, ugy látszik, nem tudja, vagy legalább nem akarja tudni, hogy a már fennálló és tényleg müködő erdélyrészi közmüvelődési egyesület létrejöttében nagy, elsőrangu érdemei vannak éppen a Tisza-kormány erdélyrészi főispánjainak, kik közül az egyik elnöke az egyesületnek és állása s egyéni tulajdonainál fogva az összes erdélyrészi aristocratiát testtel-lélekkel az egyesület zászlaja alá hóditotta, mig a kormány a bölcsőjében ringó közmüvelődési egyletnek megadott minden rendkivüli támogatást, persze szokás szerint csendben, minden feltünés nélkül, mint a hogy a Tisza Kálmán őszinteségé és „szemérmetlensége" hozza magával.

A kik tenni szoktak, azok minél kevesebbet szoktak beszélni és a mikor beszélnek, azt teszik nem szokásból, hanem azért, mert sulyt fektetnek szavakra, melyekkel mondanak is valamit.

Ezért nem érti és félremagyarázza az ellenzék a Tisza Kálmán szombati nyilatkozatát, melyben a férfias kötelesség parancsáról szól, mely arra hivja fel, hogy ő és pártja helyt álljon és szembe nézzen a nehézségekkel, melyektől a kishitüség ijedhet meg csupán. S hogy a többség, mint mindig, most is egy véleményen van vele, az bebizonyult tegnap a Horváth Gyula felszólalásával, kit az ellenzék nagy kedvteléssel tekintett ellenzékieskedőnek legutóbbi interpellatiója óta.

Igy sanctionalódott aztán a Tisza Kálmán nyilatkozata a kormányok kötelességéről, midőn helyt állanak addig, a mig a korona, vagy a törvényhozás bizalmát nem veszitik el.

Indokolatlanul ismétlődő szavak pedig sohsem voltak értékes szavazatai a bizalomnak, vagy a bizalmatlanságnak.

Vámháboru Romániával. Minden előkészület meg van téve arra nézve illetékes körökben, hogy a monarchia teljesen készen legyen intézkedéseivel, mire a román vámszerződés lejár. Erre nézve irják Bécsből a „Bud. Corr."-nek tegnapi kelettel a következőket:

Az osztrák-magyar vámconferentia Szögyény külügyminiszteri osztályfőnök elnöklete alatt ma délelőtti 11-től délutáni 3 óráig ülést tartott, melyen b. Glanz osztálytanácsos, b. Biegeleben miniszteri titkár, b. Kalchberg miniszteri tanácsos, b. Jorkásch titkár, Matlekovics államtitkár és b. Andreánszky osztálytanácsos voltak jelen. A tanácskozás folyamában tételenként átvétetett az általános vámtarifa és a Románia irányában f. évi junius 1-étől életbe lépő vámemelések és az eddig vámmentes árukra alkalmazandó vámtételek legnagyobb része megállapittatott. Ezen vámemelések néhánya az eddigi vámtételekhez képest 50—100 százalékáig terjed. A vámconferentia tanácskozásait holnap délután folytatja s előreláthatólag be is fejezi, ugy hogy a retorsionális intézkedések tekintetében szükséges rendeletek rövid idő alatt kibocsáthatók lesznek. Ludwig miniszteri tanácsos, ki ma reggel Bécsbe érkezett, Baumgartner pénzügyminiszteri osatályfőnökkel tanácskozásokat folytat azon intézkedésekre vonatkozólag, melyek Romániával szemben a szeszre, czukorra és petroleumra nézve szükségesekké válnak.

Széchenyi gr. kereskedelmi miniszter a kolozsvári, brassói és aradi kereskedelmi és iparkamarák képviselőit, több iparost, valamint a közlekedési és pénzügyminiszteriumok megbizottjait jövő szombatra tanácskozásra hivta meg, mely azon intézkedések tárgyában lesz hivatva conferálni, melyek az autonom román vámtarifa által fenyegetett hazai iparágak nagyobb mérvü károsodásának meggátlására a legalkalmasabbaknak mutatkoznak. Utat és módot fognak találni, hogy az erdélyi iparnak a belföldön és más szomszéd államokban is a románhoz legalább is hasonló, ha nem nagyobb piacz biztositassék.

A tőzsdeadó. A képviselőház közgazdasági bizottsága tegnap tárgyalta Istóczynak a tőzsdeadóra vonatkozó törvényjavaslatát. Emich Gusztáv elismerte az ingó tőke ilyetén megadóztatásának közgazdasági jogosultságát, a menynyiben a forgalmat nem sujtja s a börze technicáját tulságosan nem érinti. A szóban forgó javaslatot azonban nem tartja elfogadhatónak s felhivandónak véli a kormányt, hogy e kérdést közgazdasági és pénzügyi szempontból tanulmány tárgyává tegye.

Hegedüs Sándor egészben véve egyetért az előtte szólóval, ámbár a tőzsdeadó jogosultságát nem tudná oly apodictice elismerni, mint ő. A százalékos megadóztatást mindenesetre a legelhibázottabb formának véli. Beadja tehát a következő inditványt:

„Miután e törvényjavaslat a tőzsdeadónak a tudomány és a tapasztalás által még meg nem érlelt kérdését czélszerüen meg nem oldja, a képviselőház a felett napirendre tér; egyuttal utasitja a kormányt, hogy e kérdést a külföldi tapasztalatok és belföldi viszonyok szempontjából, tegye tanulmányozása tágyává."

Istóczy szólott ezután javaslata érdekében, de a bizottsági tagok nagyobbrésze Hegedüs inditványa mellett nyilatkozván, az el is fogadtatott.

Országgyülés.

A képviselőház ülése május 17-én.

Elnök a beérkezett jelentések bemutatása után jelzi, hogy következik a napirend: a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium részére az 1885. évre szükséges póthitelről és a mult évekről származó pénztári hiánynak fedezéséről szóló törvényjavaslatok általános tárgyalásának folytatása.

Andreánszky Gábor b. szerint a kormány 11 évi gazdálkodása a legroszszabb utra terelte pénzügyeinket, mely uton a rohamos hanyatlás van kilátásban. Ezzel van összefüggésben a közjólét rohamos hanyatlása is, mely a termékek értékének leszállitásában már is jelentkezik.

Horváth Gyula: Természetes, hogy az ilyen tartalmuknál fogva sulyos törvényjavaslatok el nem fogadása sokkal könnyebben indokolható, mint azon okok elmondása, melyek valakit arra vezetnek, hogy ily sulyos, terhes törvényjavaslatokat elfogadjon.

Ha igaz volna azon két vád közül egyik, mely két vádat csaknem egyformán szoktak az ellenzék részéről szemünkbe vágni, akkor vagy az volna igaz, hogy a kormányt mi öntudatlanul és vakon követjük, vagy ha ez nem áll, akkor ebből le kell a consequentiát ez alkalommal vonni és ha öntudatosan követtük a kormányt folytatott politikájában, akkor a felelősség azon részét, mely a többség minden tagjára esik, a felelősségnek azon részét, mely a kormányt támogató pártot illeti, vegye ki a párt magának.

Közvetlenül azután, hogy a mai kormány és többség elfoglalta állását, hogy az ország pénzügyeinek rendezését vigye keresztül, következett be, a mint a t. háznak egy tagja sem fogja — remélem — tagadni, az a dolog, hogy mig az előbbi években az 1850-es évektől fogva monarchiánk legközelebbi szomszédságában a legkisebb válság jelei sem mutatkoztak, a keleti kérdés, mely sokak előtt pedig ugy nézett ki, hogy annak megoldása nem a legközelebbi idő kérdése, egyszerre váratlanul előtünt.

Azt senki sem fogja eltagadni, hogy a kellő átalakulások kérdése az államot ugy financialiter, mint moraliter kellett, hogy igénybe vegye. Lefolyt egy háboru, a szerb-török háboru, utána következett a török-orosz háboru és ekkor következett ujból az, a minek be kellett következni, hogy ez a monarchia a keleti kérdések megoldásánál tényleges részt vett, mely kérdéseknek megoldása pedig szükségkép nemcsak moralis, hanem financialis terhekkel is járt. A boszniai occupatiónak költségei következtek be.

Igaz, azt mondhják erre a t. képviselő urak, hogy ezen költségek kikerülhetők lettek volna. Én is hiszem, hogy kikerülhetők lettek volna. De nézetem szerint kikerülhetők lettek volna egyes-egyedül nagyobb áron: egy orosz háborunak árán. Ezután következett be az, hogy bár azelőtt is sulyos gazdasági állapotok voltak az országban, egy sulyos gazdasági válságnak ugyszólván árnyéka vetődött az országra, s ebből a válság mindinkább kidomborodott, s nemcsak Magyarországra, nemcsak Európának összes államaira, hanem tengerentuli államokra is kiterjedt. Nagyon természetes tehát, hogy az ország expensiv erejének bizonyos mértékig csökkennie kellett. És én felkérem Andreánszky képviselő urat, ki járatos a történetben, nevezzen meg nekem e századnak nemcsak nem háborus, hanem hadjárati évei közt olyan 10 éves cyclust, a melyben annyi és oly nyomasztó állapot következett volna be egy államra, melyeknek bekövetkeztéért sem a kor-

---

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája

(Máj. 18.)

A feltalálhatlanok.

— Regény. —

Irta: **Pernett Frigyes.**

II.

Egy rózsabokréta.

(2. Folytatás.)

Körülbelül egy héttel az előbb leirt jelenet után ismét a legvakmerőbb és legelvetemedettebb büntény hozta izgalomba a fővárost. Az emberek százanként özönlöttek a tett helyére és sürü tömegekben álltak az utczán, habár tulajdonképen nem lehetett egyebet látni, mint egy ó-divatu házat, azon kevesek egyikét Bécsben, mely még elég széles előudvarral birt és magas vasrácsczal volt az utczától elválasztva.

Ez épület hátsó végét egy kert határolja, melyhez több kert sorakozik, ugy, hogy az ember nem is a városban, hanem valami barátságos falusi helyen képzeli magát. E kertek némelyike vasrácsczal, mások alacsony, de sürü élő sövénynyel vannak bekeritve, miáltal az emlitett kellemes csalódás nyer valószinüségben.

A ház egyemeletes, egy salonnal, négy szobával és egy cabinettel, mely utóbbi a lakónő hálószobájául szolgál. Földszinten van jobbra a ház tornáczától a konyha, egy keskeny éléskamra és a női cselédszoba, balra két kisebb szoba a férficselédek számára, istálló két lóra és egy kis kocsiszin.

Ezen kellemes visszavonultságban már évek óta élt Rottenstein Hermin báróné, egy még javabeli, a negyven évet nem sokkal meghaladott hölgy, a ki csak kevés személylyel érintkezett és látogatókat ritkán fogadott. Azelőtt, férje életében nem egy szép ünnepélyt rendezett és az előkelő társaság szivesen mulatott ezen szerény épület nem éppen tágas helyiségeiben.

Ez megtörtént minden évben a báróné születésnapján és esküvőjük évfordulóján; a két házastárs sokszor kinevetett gyöngédséggel ragaszkodott egymáshoz. Nagyon sok küzdelembe került, mig összeköttetésük létrejött, mert a báróné ereiben polgári vér csergedezett és a báró előkelő rokonai mindent elkövettek, hogy a „mésalliance"-t meggátolják.

A szerelem, a mely már sok látszólag lehetetlent lehetővé tett, ezuttal is győzött és a megmásithatlan tények előtt a rokonok is meghajoltak, mert Hermin szép, szeretetreméltó volt és oly kitünően tudott alkalmazkodni a „par excellence" társaság szokásaihoz, mintha koronával ékitett bölcsőben ringatták volna.

Fájdalom, a szerencse e kegye nem volt tartós. Hermin könyárral fizette ezt meg, mert egyetlen fiacskáját öt éves korában eltemette és három évvel később férjét is a sirba kisérte, s ezzel egész mennyországa e földön összeomlott.

De azért gazdag nő maradt, kinek kegyét nem egy előkelő név viselője hajhászta, hanem Hermin hü maradt szerelméhez és csendes visszavonultságban ama bájos álom emlékének élt, mely éltén átröppent. Konrád báró jelentékeny vagyonának örökösévé tette és ha mostanában valaki alkalmilag hogyléte után tudakozódott, bizonyosan egy örökölni vágyó rokon volt.

A világ elfeledkezett róla és a szomszédság csak a hagyományból tudta, hogy gazdag. A báró halála után kocsijait és lovait eladta, a kocsist és szolgákat elbocsátotta és csak az öreg Tamás, a ki olyan udvarmesterféleként szerepelt, maradt meg állásában.

Ezenkivül a bárónénak még egy társalkodónője, egy szobaleánya és egy szakácsnője volt. A társalkodónő, a ki a kisértés évein már régen tul volt, urnőjével az első emeletet lakta, a többi személyzet a földszinten volt elhelyezve.

A báróné kis birtoka mellett egyik oldalon egy általánosan ismert, kitünő orvos háza, a másik oldalon egy szintén nem nagyon terjedelmes épület volt, melyben egy hirneves müvész rendezte be mütermét.

A ház kerti homlokzatán nagy erkély volt, melyre mindkét oldalról nyilt lépcső vezetett. Ez erkélyen a báróné néha órák hosszáig üldögélt, csevegett társalkodónőjével, könyvet olvasott, vagy rajzolt és festett egy keveset, mert szokása volt folyton méltóan foglalatoskodni.

A szépművészetek iránt kora ifjuságától kezdve nagy hajlammal viseltetett és éppen ez okból érdeklődött balszomszédja iránt. Ő, a ki senkit sem látogatott meg, a müvész műtermében már többször megjelent, egyikmásik képet megvásárolta és igy barátságos viszonyba jutott Gosz Gyulával, a kinek nevét már akkor tisztelettel és elismeréssel kezdték emlegetni.

Megtörtént az is, hogy a müvész meghivta szeretetreméltó szomszédnőjét valamely kész vagy készülőben levő festmény megtekintésére, igy volt ez pár nap előtt is. Hermin báróné rögtön engedett a meghivásnak és a müteremben találta szent Czeczilia elbájoló szinvázlatát, melynek látása nagy müélvezettel töltötte el.

Kivált nagy érdeklődést látszott kelteni benne az, hogy beléptekor a fiatal hölgy is jelen volt, a kinek alakja után a müvész szentjének fejét megalkotni szándékozott. A báróné vonzalmat érzett Ilona rendkivül kedves arcza és kellemes modora iránt: társalgott a leánynyal és anyjával és később Henrikkel is, a ki éppen jött, hogy a hölgyeket hazakisérje.

Gyula bemutatta egymásnak a vendégeket és Henrik a báróné iránt annyi szeretetreméltóságot tanusitott, hogy az idős hölgyet egészen meghóditotta.

„Tulajdonképen," szólt Hermin társalgás közben a müvészhez, „egy kis kérésem van önhöz."

„Kérem báróné, teljesen rendelkezésére állok."

„Tegye meg azt a barátságot, hogy tekintsen meg egy régi festményt, mely gonosz véletlen következtében kissé megrongálódott. Még férjemtől van néhány értékes képem, egyuttal azokat is megszemlélhetné."

„Értékes képek?" szólt Henrik érdeklődéssel. „Ez varázsszó rám nézve; valahányszor ilyesmit hallok, ellenállhatlan vágyódást érzek magamban. Bevallom, hogy alig érdekel valami jobban, mint egy jó festmény."

„Akkor hát jöjjön velünk," viszonzá a báróné. „Talán fog olyasmit találni, ami müizlését kielégiti."

Pár perczczel később az egész társaság a báróné otthonában volt. Ilona egészen el volt ragadtatva a látottaktól. Sok természetes értelemmel szólt a képekről, dicsérte a kárpitokat, megcsodálta a régi korból származó faragott butorokat és páratlannak találta a tágas helyiségeket, a karcsu ives ablakokat és a meglepő kilátást a nagy kertre.

A báróné szive felmelegedett: ez a kedves jelenség emlékeztette saját ifjuságára és ez jól esett neki. Ő maga vezetgette Ilonát lakosztályában és mindent megmutatott, ami érdekkel birhatott; a többiek lassan követték őket.

„Mily csinos!" szólt Ilona, a mint egy pompás rózsabokrétát megpillantott.

„Ezek kedvencz virágaim", viszonzá a báróné, „a mig csak lehetséges, szobámból sohasem hiányoznak a rózsák."

Henrik tökéletes gentlemannak mutatta magát és még Gyulára sem tett kedvezőtlen benyomást. Ugy látszott, mintha Ilona völegénye otthon hagyta volna visszataszitó szemeit; barátságosan, sőt közönként zeliden nézett.

A báróné üdvözölte Franknét, hogy olyan veje lesz, a ki mindazon tulajdonságokkal látszik birni, a melyek egy női szivet boldogithatnak. Mindenütt megtalálta a valóban szépet, megdicsérvén néhány szobor kecsességét, futó pillantást vetett a hatalmas tüzmentes pénzszekrényekre és egy férfi-arczot ábrázoló képhez fordult, mely őt kiválóan érdekelni látszott.

„Nemes fő, tele értelemmel és jósággal" szólt élénken.

„Ez elhunyt férjem," mondá a báróné, kit a dicséret kellemesen érintett.

A látogatás körülbelül egy óra hosszáig tartott és miután Gyula véleményt nyilvánitott a megrongált kép felett, a társaság elhagyta a barátságos hölgy házát.

Ezóta egy hét telt el. Az időjárás enyhesége által csábittatva, a báróné sétálni ment társalkodónőjével és csak este tért vissza. A hold magasan állott az égen, mikor a két hölgy lakásuk rácskapujához ért. Mindketten kissé fáradtak, de vidám hangulatban voltak.

„Lássa Adél, mily keservesen kell sok szegény embernek kenyerét megkeresni", szólt a báróné. „Az a virágokkal házaló öreg, a ki kosarát ott a korláttára akasztotta, talán már órák hossza óta bolyong eredménytelenül."

„Meglehet", viszonzá az öreg kisasszony. „Hisz az az üzlete."

„Milyen szivtelen!"

Adél vállat vont és nem válaszolt. Talán egykor ő is jobb napokat látott és nem gondolt arra, hogy valaha „szolgálnia" kell! Természetesen a báróné jóságos urnő volt, de ez csak könnyitette valamivel a terhet.

Az öreg ember már messziről észrevette a hölgyeket. Mikor elég közel értek, kérő pillantást vetett rájuk; a báróné megállt. Kosarában mindenféle virágzó növény volt és egy pár csinos bokréta is. Ezek közt egy pompás rózsabokréta, melyet a báróné villogó szemekkel szemlélt.

„Mily szép!"

Felvette a bokrétát és a házalónak két fényes ezüst forintost nyomott a kezébe. Az öreg gyors mozdulatot tett, hogy a nagylelkü vevő kezét megcsókolja.

Hermin báróné mosolygott és gyorsan tovább ment a köszönet elül.

„Valóban isteni illat!" mondá megelégedetten. „Ilyen pompás rózsákat ritkán láttam."

A kisasszony osztotta e véleményt, habár kevésbé lelkesedetten. A mi a kéjes illatot illette, ennek valóságát Adél sem tagadhatta.

A báróné maga tette a bokrétát egy diszes virágtartóba.

„Ha vacsorálni akar, Adél, rendelkezzék. Nagyot sétáltunk és most szemeim lecsukódnak."

A kisasszony is szokatlan bágyadtságot érzett. Mindkét hölgy nyugalomra tért.

(Folyt. kév.)

mányt, sem a többséget nem lehet felelőssé tenni.

Az 1875-iki közösügyi kiadások és a mostani közös kiadások között, melyeknek legnagyobb és oroszlánrészet a hadsereg képezi, ezek — mondom — jelenleg körülbelül 25—30 millióval tesznek több kiadást, mint ez a multban volt. (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

T. képviselőház! Nem lehet tagadni, hogy ezek az ugynevezett közösügyi kiadások bizony nem oly valami befektetések, a mely befektetések folytán egyebet várhatna az ember, mint egyedül azt, hogy e monarchiának s e monarchiában a magyar államnak érdekei a támadások ellen, amelyek kivülről jönek, megvédessenek. De vajjon ki venné magára a felelősséget az iránt, hogy azon költségeket, amelyek e tekintetből okvetlenül szükségesek, megtagadja?

Vajjon ki venné magára a felelősséget az iránt, hogy akkor, a mikor az európai államok mindegyike, nemcsak a nagyhatalmak, hanem az apróbb államok mindegyike is, e tekintetben 10 évtől fogva perczentekben is kifejezve sokkal nagyobb áldozatokat hozott, akkor a legszükségesebbet is megtagadja s ezáltal az államot okvetlenül gyengitse? (Ugy van! a jobboldalon.)

Beszéde végén kijelenti, hogy miután az általános eredményekből megczáfolva látja azt, hogy a kormány nem az ország, hanem a többség érdekeit tartotta szem előtt alkotásainál, s minthogy meggyőződése szerint a kormányelnök vezetése alatt a multban oly oplitika követtetett, melyet az állam érdekei jelöltek meg: e törvényjavaslatokat, mint ennek a politikának következményeit elfogadja. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Irányi Dániel: Nem bocsátkozik bele a javaslatok birálatába, de szól a miniszterelnök szombati beszédének egy sértő kifejezésére, mely pártját illeti. Azt mondotta a miniszterelnök, hogy szerencsétlenség volna az országra, ha az ellenzékiek pártjai kormányra jutnának. Nem tudja, hogy személyüket vagy elveiket illette-e ezen fölszólalás, de akár ezt, akár az illeti, fölveszi az eléje dobott kesztyűt, s meg akar felelni rá. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Emlékeztet arra, hogy a régi balközép majdnem minden pontjában ugyanazt az elveket tüzte maga elé, mint a függetlenségi párt, pedig ennek a középpártnak a vezetői voltak Ghyczy Kálmán és Tisza Kálmán. (Ugy van! jobbfelől.)

Fölolvassa a balközéppárt által annak idején kibocsátott programmot. Az ebben foglalt elveket hirdeti magáénak ma is a függetlenségi párti. (Ugy van! a szélsőbalfelől.) Kérdi a miniszterelnöktől, hogy miként értette ő abban a programmban az állam függetlenségét, hanem akkép, hogy Magyarország legyen önálló, hogy ez diplomaticailag is elismertessék, hogy saját külügyminisztere legyen, hogy a közös miniszteriumok szüntettessenek meg? De sőt a belügyi reformok kérdésében is teljesen egyetértett és működött a balközép és a 48-as párt, mert feladatává tüzte ki a teljes vallásszabadság kivivását, a kötelező polgári házasságot, ellenezte a virilis intézményt, ugy közjogilag, mint belügyileg meg volt a két párt között a harmonikus együttműködés (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

De föltéve azt az esetet, hogy a függetlenségi párt valóban többségre jut, elveivel diadalmaskodik. Szóló ebben az esetben is megmaradna azon a helyen, amelyen most van, mert saját ambitióját a képviselői állás minden tekintetben kielégiti. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.) De ha többségre jutnának, akkor bizonynyal meg volna e pártban annyi tehetség, hogy 11 évi kormányzás után nem juttatná az országot olyan siralmas állapotba, mint a minőben van ma. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Kötelességemnek tartom kinyilatkoztatni, hogy én a képviselő ur által idézett nyilatkozatomat sem Irányi képviselő urnak, sem senkinek személyére nem vonatkoztattam.

Én e ház minden tagjának képességét, jogosultságát tiszteletben tartom; (Mozgás a szélsőbaloldalon.) de azt hiszem, hogy valamint a baloldalon ülőknek joguk van azt a politikát, melyet én követek, eltélni, nekem is teljes jogom van birálatot mondani a felett, a melyet ők követnek. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A t. képviselő ur mai idézeteivel nem mondott semmi ujat. Tudta és tudja azt mindenki.

Az az egyetértés, az az összemüködés, melyre Irányi képviselő ur hivatkozott, hogy nem létezett, ezt azon időknek minden nyomtatva maradt emléke bizonyitja. (Ugy van! jobbfelől.) és bizonyitják sokszor éppen azokról a padokról már 1870. óta, vagy talán még előbbtől kezdve ellenem intézett azon igen mérges támadások (Mozgás a szélsőbaloldalon), melyekben egyes onnan tett nyilatkozataimért abban az időben is részesültem. (Ugy van! jobbfelől.) Nem fogadhatom el tehát azt a vádat, hogy én helytelenül utasitottam volna vissza azon állitást, hogy együtt működtünk.

Mondja továbbá a t. képviselő ur, hogy az ország siralmas helyzetben van. Hát, t. képviselőház, multkori felszólalásomban rámutattam, hogy ha a vagyoni helyzetet értjük, nem fogadhatom el az állitást, mert nem felel meg szerintem a valóságnak, hogy az ország pénzügyei oly helyzetben lennének, hogy a tönk szélén állunk, hogy oly roszszul még soha sem voltak. Nem fogadom el, mert nincs az a rethorica, mely be tudja bizonyitani, hogy a mai helyzet az ország pénzügyeit illetőleg nem sokkalta jobb, mint volt 1873-ban. (Mozgás a baloldalon. Halljuk! jobbfelől.) Tessék elhinni, a zaj, a mozgás nem argumentum. (Zaj a baloldalon. Felkiáltások: Önámitás!)

De miután annyira tagadni méltóztatnak, frissitsék fel kissé emlékeiket! Nem szivesen beszélek ezen dolgokról. (Felkiáltások balfelől: Elhiszszük! Zaj.)

Nem szivesen, mert én nem szeretek olyat mondani, miből akaratom ellen a multak férfiaira vádat emelni látszom; de tessék meggondolni azt, hogy vajjon kell-e most 50—60 ezer forintért házalni menni Európába az állam papirosaival? Mert akkor kellett! (Ellenmondás balról.)

Kell-e, hogy a pénztári készletekről beszéljek, kell-e a láncz hid pénztárainál összeszedni a négykrajczárosokat, hogy a hónap elején fizetni lehessen? Mert akkor az is kellett. (Helyeslés jobbfelől. Ellenmondás balfelől. Zaj.)

Kell-e 8½%-ra kézizálogra kötni kölcsönt rövid lejáratu váltóra? A kamatláb, a papirok állásai, minden mutatja, hogy az összehasonlitást a mai idő az 1873., 1874. és 1875-kivel diesőségesen kiállja. (Helyeslés jobbfelől. Ellenmondások balfelől.) És azt hiszik talán a képviselő urak, hogy azok, a kik az állam papirjait tartják, kik a kölcsönöket kötik, nem ismerik az országnak pénzügyi helyzetét és erejét? En azt hiszem, hogy ismerik; és éppen mert ismerik, nem hisznek azoknak a tönk szélén állásról mondott beszédeknek, ellenkező esetben bizonyára nem állanának papirjaink ma ugy, a mint állanak. (Ugy van! jobbfelől.)

De igaz, azt fogják mondani, miután szeretik (Zaj. Halljuk!) az állam pénzügyi helyzetét és életét egy család életéhez hasonlitani, hogy hiszen a tapasztalás mutatja, hogy az eladósodott, a végveszélyben levő ember kap pénzt, hogyne kapjon az állam? Hát egy különbségről méltóztatik megfeledkezni. Azt a tönk szélén álló magányos embert lehet esetleg érdektönkbe szoritani és azután exequálni. De rég megmondta azt egy igen óvatos régi magyar pénzügyi ember, a ki nem akart soha állampapirokat venni, hogy igen, mert az államot, a mely szuronyokkal rendelkezik, exequálni nem lehet. (Mozgás balfelől.)

Horánszky Nándor: Erre számitanak. (Zaj.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Bocsánatot kérek, erre számitunk? Meglehet, de az a pénzember, ha erre számitunk, nem ad oly feltétel mellett kölcsönt, hanem rosszabbak mellett sem adna.

De, t. képviselőház, ebbe is belehagytam magamat ragadtatni, pedig ez alkalommal nem volt czélom erről szólani. (Halljuk!)

Visszatérve felszólalásom tárgyára, anélkül, hogy Irányi Dániel képviselő ur kemény kifejezéseit viszonozni akarnám, azt mondom: az sem tartozik a szerénységhez, a történelmi biró szerepét akarni magára ölteni és itélni akarni emberek hazafisága, eljárásuk tisztasága felett. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

A történelem fog itélni: kinek fog adni koszorut és kit itél el: azt ma Irányi képviselő ur épp oly kevéssé van jogositva meghatározni, mint én. (Ugy van! Ugy van! Élénk tetszés a jobboldalon.)

Különben azzal zárom beszédemet, hogy akármily véleménynyel legyenek rólam a képviselő ur és társai, én a véleményszabadság iránti tiszteletből türni tudom; de nemcsak türni tudom, hanem nyugodtan tudom türni, mert érzem lelkemben, hogy mindig csak köteleségemet teljesitettem. (Hosszantartó élénk éljenzés és tetszés a jobboldalon. Zaj a szélsőbaloldalon.)

Apponyi Albert gr.: A helyzet az, hogy a kormány nem tudott megfelelni kitüzött feladatának; az államháztartás egyensulyát nem tudta helyreállitani. Az ellenzék ezt megjósolja és a tények neki igazat adtak. (Ugy van! balfelől.) Az ellenzék megmondta, hogy az egyensuly a rendes kiadások és bevételek közt, melyet a kormány kimutatott, csak fictio, mert a rendes kiadások közé nem soroztak sok olyan tételt, a mely állandóan terheli az állampénztárt. De nem lehet elérni az egyensulyt azért sem, mert a kormány politikai rendszerében nincs meg az a szilárdság, mely a pártpolitika követelményeinek ellent tudna állani. (Ugy van! balfelől.) És ezt Hegedüs előadói beszédében elismerte. (Tetszés balfelől.)

De most belép a pénzügyi rendezés akadályának egy uj eleme: a kezelés rendetlensége, melyet a pénzügyi bizottság a maga jelentésében szintén elismert. És ha az ember elolvassa, minő intézkedéseket akar a kormány hasonló bajok megelőzésére jövőben tenni, az ember elképed. Hát voltak miniszterek, a kik nem tudták, hogy tárczájuk keretében mennyi kiadás tétetik? (Tetszés balfelől.) Hát a pénzügyminiszternek eddig az egyes tárczákban történt kiadásokról előzetes tudomása nem volt? (Tetszés balfelől.) Lehet véleménykülönbség minden nagy politikai kérdés fölött; de a fölött, hogy az a kezelés, mely a rend legprimitivebb követelményeinek sem felel meg, valóban ázsiai kezelés, a fölött véleménykülönbség nem lehet. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Nehány megjegyzést kiván tenni az előtte szóló beszédére, minthogy holnap nem lehet jelen a képviselőház ülésén. (Zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!)

Nem áll Apponyinak azon vádja, hogy a kormány bünbakot keres a töntértekért. Már a multkor kijelentette a közlekedésügyi miniszter, hogy ő, mint miniszter elvállalja a felelősséget; a szóló pedig azt mondta, hogy nem egyes miniszter, hanem az egész miniszterium a felelős. A felhozott vád tehát csak hamis hangulatot akar csinálni. (Helyeslés jobbfelől.)

Azt mondta Apponyi, hogy ha az ellenzék javasolt egyes dolgokat, azok mindig az ország vagyonosodásával kapcsolatban álltak. De hát a vasuti és közgazdasági, sőt közvetve a culturális tulkiadások is nem mind az ország vagyonosodásának előmozditása érdekében történtek-e? (Ugy van! jobbfelől.)

Az sem áll, hogy szóló dicsekedett volna őszinteségével, csak védekezett az őszinteség hiányának vádja ellen. A mi pedig a férfias önérzetet illeti, szóló ismétli, hogy sokkal több és helyesebb önérzetet mutat az, aki a kemény támadások elől nem tér ki azzal, hogy azt mondja: hamut hintek a fejemre és elmegyek, ne bántsatok, — hanem odaáll és provocálja az illetékes forum itéletét. (Helyeslés jobbfelől.) Parlamenti szempontból pedig egyedül az a correct eljárás, ha egy kormány a ház kebelében, szavazás folytán, nem pedig mellékes indokok vagy folyosói suttogás folytán bukik meg. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Az igaz, hogy ha 19 vagy 22 millió miatt bukik meg, ebben nincs az a tragicum, mint ha valamely nagy politikai tévedés, egy szerencsétlen háboru következtében buknék meg. Ez a bukás a hiuságnak bizonyára sokkal inkább hizelegne. De szóló szivesebben fogadná a bukás előbbi módját, mint olyan tragicus bukást, midőn vele buknék az egész ország. (Élénk tetszés a jobboldalon.) Az utóbbit szóló az ellenzék férfiaira bizza.

Apponyi azt mondta . . . (Zaj. Halljuk! Halljuk!)

Csanády Sándor: Hangosabban! (Derültség.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Ez a közbeszóló kedves hang eszembe juttatja, hogy még két dologra kell felelnem. (Derültség. Halljuk!)

Apponyi azt kérdezte, mit tett a kormány 10 év alatt, hogy a válság közvetlenül ne érje az országot.

Apponyi Albert gr.: Nem azt mondtam!

Tisza Kálmán miniszterelnök: Az értelme az volt. (Halljuk!) Tettük azt, hogy vasuti hálózatunkat kiépitettük, ugy, hogy az 5 millió helyett 32 milliót jövedelmez és tett a kormány sok egyebet, mi a válságot enyhiti, a mint ez már több izben el volt mondva.

Apponyi azt is mondja, hogy nem az ország kezeli a miniszterelnök vagyonát, hanem a miniszterelnök az országét. Hát, t. ház! a miniszterelnök vagyonát, ennek nem nagy hasznára, jóideje jóformán senki sem kezeli (Derültség); az ország vagyonát pedig azon értelemben, melyet nem Apponyi tulajdonitott e szónak, de tulajdonithat más, nem kezeli senki, mert ezt nem pocsékolják, hanem az ország czéljaira fordithják. (Mozgás a baloldalon. Helyeslés jobbfelől.)

Azt szóló nem mondta, hogy ha Erdélyben olyan komoly a baj, azon a kormány esetleg államsegélylyel is nem fog segiteni; csak azt mondta, hogy előbb meg kell kisérleni a bajt az ország megterheltetése nélkül orvosolni. Ezért rosszalást a képviselő urtól, a ki oly éles eloadást tartott az államvagyon helyes kezeléséről, szóló nem várt. (Tetszés jobbfelől.)

A mi pedig a vakon követés vádját illeti: szóló megjegyzi, hogy a kik őt eddig követték és talán ez esetben is támogatni fogják szavazatukkal, ezt azért teszik, mert nem vakok, hanem mert látják azokat, kik szemben ülnek. (Élénk helyeslés és tetszés jobbfelől. Zaj és mozgás balfelől.)

Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

A görög ügy variatiói. Általánossá kezd válni az a nézet, hogy az uj görög kormány csak átmeneti lesz; arravaló, hogy magára vegye a lefegyverzési rendeletek odiumát és azután egy Tricupis-cabinetnek engedje át helyét. Tagjai nem birnak elég tekintélylyel arra, hogy a jelen válságos körülmények között vezethessék hazájuk ügyeit.

A legfontosabb tárcza ebben a cabinetben a külügyi és ezt Luriotis Epaminondasra bizták. Ez a választás eléggé jellemzi az uj cabinet politikáját. Egy politikai egyéniség, ki előkelő állást foglalt el Athénben, ténynek mondja, hogy Luriotis, ki egyáltalán higgadt, nyugodt férfiu, már akkor is ellenezte a háborut, mikor a helyzet Görögországra nézve kedvezőnek látszott.

Az uj cabinet el fogja-e érni a czélt, a melyért megalakult, az más kérdés. Kétségtelen, hogy a kamarában, mely f. hó 22-ikére van egybehiva, heves jelenetek fognak végbe menni, de remélhető, hogy a kamara végre is megfogja szavazni a lefegyverkezést. Háborut kezdeni Görögország nem képes; Delyannis pártja nem szavazhatja meg, mert Delyannis maga is belátta, hogy az lehetetlen.

Az ellenzék, melyet Tricupis vezet, a háborut szükségesnek nyilvánitotta ugyan, de hozzá tette, hogy be kell várni a kedvező alkalmat. Ez az alkalom nem érkezett el és igy az ellenzék már következetességből is megszavazhatja a lefegyverkezést.

A görög nép harczias hangulatát mesterkéltnek mondják, bizalmatlannak, melyet a Delyannis cabinet maga szitott fel és mely csakhamar el fog aludni.

Legujabb posta.

— **Conflictus a görög zárvonalon.** Minut május 17-iki kelettel Agriovotanoból táviratozzák, egy skiathosi halászbárka át akart hatolni a zárvonalon, mire egy osztrák-magyar torpedonaszád üldözőbe vette. A halászok a náluk levő dynamittöltéseket, melyeket a halászatnál szoktak használni, a torpedonaszádra sütötték, mire az utóbbi abbahagyta az üldözést. Skiathossal az összeköttetés megszakitva marad. A skiathosi polgármester azt táviratozta Volóba, hogy attól tart, hogy az osztrák-magyar hajók elveszik a görög hajóraj részére Skiathosban elhelyezett nagy kőszénkészletet. Spizzia szigetén hiány van élelmiszerekben. Egy angol gőzhajó elhagyta állomáshelyét, hogy Szyrából, Euböából és Volóból a parlamenti képviselőket Athénebe hozza. Az Athéneből nemrég kivonult ezred egy zászlóalja parancsot kapott, hogy térjen vissza Athénebe. A másik két zászlóalj Athéneben marad.

György király hir szerint az uj országgyülés elnökét fogja megbizni az állandó miniszterium alakitásával. Ez a miniszterium fogja azután lehető gyorsan a lefegyverzést végrehajtani.

A parlamentaris helyzet Athenben különben meglehetősen bonyolult. A korábbi többség Delyannist, ugy látszik, kormányon kivánja tartani; a harczias törekvések azonban teljesen elenyésztek. A kamara valószinüleg föl fog oszlattatni.

— **Oroszország háborura készül?** Egy pétervári tudósitás szerint Péterváron mostanig mindenki abban a nézetben volt, hogy Oroszország csakugyan háborura készül. Ez a vélekedés azonban teljesen téves. Az orosz politika vezér-elve most is megmaradni az európai concertben, főleg fenntartani a jó viszonyt Németországgal.

TÁVIRAT.

— **A közigazgatási törvény a főrendiházban.** —

Budapest, május 18. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) A főrendiház, mai ülésén elfogadta a közigazgatási törvényjavaslatot, a részletes tárgyalás alapjául.

Előfizetési felhivás az „ARADI KÖZLÖNY“

czimü politikai napi lapra: megjelen **hétfőn** *és* **ünnepek utáni napokon is.**

Negyedévre	3 „	3 „	50 „
Félévre	6 „	7 „	— „

Arad, 1886. évi májushában.

Az „Aradi Közlöny“
kiadóhivatala.

NAPTAR.

Május 19. Szerda. Róm. kath. Ivó hó. — Prot. Sára, Potencz. — Görög-orosz (május 7.) viz szentelés. — Nap kél 4 ó. 8 p., nyug. 7 ó. 37 p.

Május 23. A hadastyán-egylet majálisa a csála erdőben.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Az aradvidéki tanitó-egylet** közgyülését rendező bizottsága tudatja, hogy a mai ismerkedési estély nem — mint az a programm szerint megállapitva volt — a Strobl-féle söresarnokban, hanem a Tücherer-szálloda étermében lesz. Tanügybarátok szivesen láttatnak.

— **Fegyvergyakorlatok.** A temesvári cs. kir. hadtestparancsnokság által közzétett tervezet szerint, a parancsnokság kerületében elhelyezett csapattestek fegyvergyakorlatai és pedig a tüzérségé juliushó 1-én, a gyalogság és lovasságé pedig augusztushó 2-án az ezredek összpontositásával kezdődnek, s szeptemberhó 6-dikán hadosztálygyakorlatokkal érnek véget. Az ezredgyakorlatok alkalmából a 39-ik gyalogezred 4-ik, a 33-ik gyalogezred 4-ik, s a 46-ik gyalogezred 1-ső, 2-ik és 4-ik zászlóaljai, valamint a 14-ik huszárezred 1-ső, 2-ik, 4-ik, 5-ik, 6-ik és a 15-ik huszárezred 1-ső, 2-ik, 3-ik, 4-ik, 5-ik és 6-ik századai augusztus 2-ikától 14-ig Arad körül lesznek összpontositva, mig a hadosztály-gyakorlatok Nagy-Váradnál tartatnak.

— **Névmagyarositás.** Paviesits János aradi lakos vezeték-nevének Szilágyi"-ra kért magyarositását a belügyminisztérium engedélyezte.

— **Felhivás.** Mindazok, kik a pünkösdi ünnepek alatt Szegeden tartandó „kereskedőifjak országos congressusán“ részt venni óhajtanak, sziveskedjenek ebbeli szándékukat Fellegi Lajos az aradi keresk. ifjak egyletének titkáránál (Széchenyi-utcza 1.) f. hó 28-áig bejelenteni.

— **Miniszteri elismerés.** Neszly János kovaszinczi községi jegyzőnek, ki — mint már azt lapunkban emlitettük — a kovaszinczi magyar tannyelvü uj iskola tanitójának fizetésére sajátjából évi 120 forintot és teljes ellátást ajánlott fel s az iskola helyiségéül egy tágas szobát engedett át, a vallás- és közoktatási miniszter, mint ezt a hivatalos lap tegnapi száma közli, elismerését nyilvánitotta.

— **Meghivás.** A „Fortuna“ beteg- és önsegélyző egylet f. évi májushó 23-ik napján d. u. 3 órakor a „Remény“-kávéház nagytermében egy rendkivüli közgyülést fog megtartani s tekintettel arra, hogy ezen közgyülésen más fontos ügyek elintézésén kivül az összes tisztikar leköszönése folytán tisztujitás is lesz eszközlendő: felkéretnek a t. egyleti tagok, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Kelt Aradon, 1886. évi májushó 17-én. Az elnökség.

— **Felháborító katonai brutalitások.** Két gyalázatos katonai brutalitásról vettünk egyszerre értesitést, melyek a szó szoros értelmében felháboritók s jellemzésükre alig találunk enyhitő kifejezést. Mindkét eset, tudósitóinknak teljesen megbizható forrásból vett értesülése szerint, a következő:

Május 16-ikán (vasárnap) esti fél 8 óra tájban Nagy Boris zsigmondházi asszony, férjének — ki Aradon Elias bérkocsi-tulajdonosnál kocsis — vacsorát viendő, Zsigmondházáról Aradra indult s utközben egy aradi szobaleánynyal találkozva, utjokat együtt folytatták a város felé, a Maros-parton. Midőn az első, illetőleg a várfelőli hidhoz értek, a füzesből négy katona bukkant elő, kik közül az egyik hozzájuk közeledett s utját állotta az asszonynak, miközben párszor minden ok nélkül mellbe lökte őt. Az asszony kérte, hogy hagyja őt békén, hiszen semmi bajuk egymással. A katona erre egész pimasz-módra kezdett gorombáskodni az asszonynyal és ujólag s erősebben lökdöste, ütötte. Ezt látva a vele volt szobaleány és észrevéve, hogy ekkor a hátrább volt három katona is közeledik, elkezdett teljes erejéből futni az országut felé, mire az asszony (Nagy Boris) szintén futásra vette a dolgot. Az előbb utjokat állott katona ekkor intett a másik háromnak, hogy szaladjanak a két nő után és fogják el őket. A leány fiatalabb s könnyebb levén, szerencsésen elmeneküllt a töltésre, mig az asszony kevésbé birta a futást, a mihen főleg a nála levő s ételt tartalmazó bögre és tányérok nagyban akadályozták s igy az országut alján a katonák el is fogták. A mint a katonák a szerencsétlen nőt megragadták, kegyetlenül földhöz vágták, ugy, hogy a bögre és a tányérok széttörve, szerte-széjjel hullottak. Ahogy a szegény asszony a földön hevert, két katona neki rontott s az egyik befogta száját, és a torkát oly erővel szoritotta, hogy az asszony közel állott a megfuladáshoz. A másik katona ekkor a mellére térdelt s egész dühvel ütötte-verte arczát s azt kegyetlenül összetörte. Ez nem volt elég. E vadállatok közül a harmadik ekkor erőszakkal meg akarta gyalázni a szerencsétlen asszonyt, ki kétségbeesett erőfeszitéssel állott ellen az állatias erőszaknak. Midőn a katonák belátták, hogy az emberfeletti ellentállással nem birnak, közülük egyik kihuzta szuronyát s az asszony mellének szegezte, hogy átdöfje. A halálra rémült asszony könyörögni kezdett életéért s időt akart azáltal nyerni, hogy segitségére jöhessenek, mert az országuton kocsizörgést hallott. Végre ezt a katonák is meghallották és kettő a hid alá, kettő pedig a magas országut mellé rejtőzött el. Midőn a magával teljesen tehetetlen asszony a kocsikat közel érni látta, a legnagyobb erőfeszitéssel felemelte ugy a hogy fejét és segélyért nyöszörgött. Két katona ekkor hirtelen ismét mellette termett és az egyik az asszony torkát teljes erejéből összeszoritotta, a másik pedig orrát és száját tartotta be, s kezét mindaddig ott tartotta, a mig csak a kocsikról leugró négy ember arra nem sietett, ugy hogy az asszony a halállal vivódott már. Mikorra magához tért, még olyan állapotban volt, hogy megmentőire most sem emlékezik. — Az esetről Boór Imre zsigmondházi községjegyző tegnap vette fel a jegyzőkönyvet és azt áttette a szolgabirósághoz. A halálra kinzott s eltorzitott arczu asszony ez alkalommal bevallotta, hogy támadóinak egyikét felismerte a falun keresztül vonuló katonák közt Bartholoff Miklós a 33-ik gyalogezred 16-ik századának trombitása személyében. Ez volt az, a ki szuronyát mellének szegezte. Ugyanekkor azt is jegyzőkönyvbe vétette, hogy a katonák tőle 3 forintnyi pénzt raboltak el és hogy a dulakodás fél tiz óráig, tehát **két óra hosszat** tartott.

A másik eset szintén vasárnap történt, csaknem hasonló körülmények közt, miből azt lehet sejteni, hogy e rablánczra méltó gazok tervszerüen lesben állottak. Erre vonatkozólag másik tudósitónk a következőket irja:

Folyó hó 16-ikán esti 9 órakor Aradról Zsigmondházára indult Schuszter Helena németszentpéteri illetőségü aradi cseléd, hogy a Weinta-féle csárdában vasárnaponként tartatni szokott táncmulatságban résztvegyen. Kiséröje a Gruber Hugó hajó-malomtulajdonos segédje Raki András volt. Midőn az országuton lévő első szárazhidhoz értek, négy a 33-ik gyalogezredhez tartozó katona állta utjokat és a leányt azonnal megragadták, s midőn segélyért kezdett kiáltozni, száját zsebkendővel betömték s egy másikat pedig szemeire boritottak, ugy hogy mitse láthatott. A leánynyal jött molnárlegény látva, hogy nem mentheti meg a négy katonától, elszaladt s mintegy 30—40 lépésnyi távolságból leste a történendőket. A katonák midőn szemét bekötötték, a közeli füzesbe hurczolták a leányt s mind a négyen erőszakot követtek el rajta. Midőn e gyalázatot végrehajtották, kihuzták szuronyaikat és ezekkel halálra rémitették a leányt, ki akkorra már kétségbeesett erővel lerántotta szemeiről a köteléket és szájából kiszakitotta a zsebkendőt és igy szinte hihetetlen módon sikerült fölugrania a pillanatra meghökkent katonák közül, s torkaszakadtából kiáltozva szaladt az országut felé. Ekkor szemben találkozott Skriba Rezső 33-ik gyalogezredbeli káplárral, kinek láttára az őt üldöző katonák visszaszaladtak. A káplár kihallgatta a halálra ijedt leányt és azzal bocsátotta őt utra, hogy meg fogja tudni a tettesek nevét, mert a várkapu már be van zárva és gondja lesz rá, hogy az őrség ellenőrizze a beérkezőket. A leány állitása szerint a tettesek közül az egyiknek a neve Purschel vagy Burcsel Pangát Antal a 16-ik századból. — Az esetről Boór Imre zsigmondházi községjegyző tegnap vette fel a jegyzőkönyvet és áttette az aradi szolgabiróséghoz.

Eddig szól két tudósitónk. Mi, részünkről az illetékes katonai hatóságtól a legszigorubb vizsgálatot kérjük e bestiák ellen, kik oldalukon katonai fegyverrel, rablókká és pribékekké képesek aljasodni!

— **Korcsma-e hát, vagy sörcsarnok?** Ezen kérdés felett döntött tegnap az aradi rendőrség. A dolog története különben a következő: Popovits Mária aradi lakosnő sör és borcsarnok nyitására kért engedélyt, s azt meg is kapta. Mikor ez meg volt, kibérelt a Szent-Pál-utczában egy kis szobát, s abba beállitott vagy 3 asztalt, meg egy néhány rozzant széket, s vendégei néhány szál faggyutyertya mellett tivornyáztak éjfélig egy óráig háboritatlanul. A rendőrségnek azonban több izben feljelentés tétetett, s Popovits Mária asszonyomnak meggyült a kapitánysággal a baja: ráparancsoltak, hogy korcsmáját 11 órakor csukja be. Ő ennek ellenében azzal felelt, hogy a sörcsarnokban 1 órára van szabva a záróra. Igy állott elő a kérdés, hogy korcsma-e hát az illető helyiség, vagy sörcsarnok. Miután pedig a rendőrség az afféle putikokat nem hajlandó sörcsarnoknak elismerni, kimondotta, hogy a bizony csak afféle kurta korcsma, és elrendelte, hogy 11 órakor csukassék be, mert különben lesznek birság.

— **Hogyan épül Arad?** Hozzátehetjük mindjárt, hogy igen örvendesen. Azon számos épitési engedélyen kivül, melyeket lapunkban már közöltünk, a tanács a következőknek adott épitési engedélyt: Minoritatársház: templom-utcza, egyemeletes utczai épület; Lunacsek Venczel: egy földszintes utczai épület; Dreosin Katicza: kasza-utcza, egy földszintes utczai épület; Panek Venczel: kasza-utcza, egy földszintes utczai épület; Vanicsek Ferencz: szoros-utcza, földszintes utczai épület; Biró Józsefné: lövész-utcza 5. szám, földszintes udvari épü-

let: Antonovits Miklós: Damjanics-utcza 5. szám, egy földszintes udvari épület: Fitus József: csutora-utcza 7. szám, egy utczai lakház; Leopold Ignáczné: Péter-utcza 2. szám, udvari épület: Czakó Imre: kapa-utcza, egy udvari épület: Flanecker István: libás-dülő 4. szám, egy utczai épület; Marx Antal: angyal-utcza 24. szám, egy földszintes utczai épület; Keresztes Teréz: kápolna-utcza 15. szám, földszintes utczai épület; Vér Mihályné: sarló-utcza 18. szám, egy udvari földszintes lakház; Francz Károly: Kossuth-utcza 11. szám, egy földszintes udvari lakház; Wessely Ferencz: Lipót-utcza, egy utczai földszintes ház: Lillin Ferenczné: Szt-Pál-utcza 10. szám, földszintes utczai épület: Soltz Gyula: zsidótemető-utcza, egy földszintes utczai épület. Az előbb engedélyezett építkezések már javában folynak; több szép épület már a befejezéshez közelg.

— **A kutba ugrott.** A Batthyány-utczában tegnap délután egy fiatal ember öngyilkossági szándékból a kutba ugrott. Idejekorán észrevették és kimentették. Tettenek oka hosszas betegeskedés, melyből felgyógyulnia már semmi reménye nincs.

— **Halálozás.** Priviczer Nándor elhunytáról ugy rokonai, mint tiszttársai gyászjelentést adtak ki, az utóbbi a következő: Az aradi m. kir. jószágigazgatósági számvevőosztály szomorodott szivvel jelenti szeretett főnökének: Priviczer Nándor, magy. kir. jószág-igazgatósági számvizsgálónak f. évi májushó 17-én d. u. 3 órakor, hosszas szenvedés után, életének 55. évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei májushó 19-én d. u. 4 és fél órakor fognak Wesselényi-utcza 46-ik számu házból a helybeli róm. kath. közsírkertben örök nyugalomra tétetni: az engesztelő gyászmise-áldozat pedig ugyane hó 21-én d. e. 9 órakor fog a helybeli t. minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattatni. Nyugodjék békében! Benza Lajos, Hauptvogl Alajos, Király Géza, Prodánovics Miklós, Abaffy Gyula, Zachariás Géza.

— **Népszerü előadás.** Pankotán f. hó 23-án délelőtt az isteni tisztelet után Kelecsényi Ferencz ügyvéd „a kisdedek betegségeinek tapasztalati okairól, nagymérvü halandóságuk gyakorlati elháritásáról és az óvintézkedések módjairól“ nyilvános előadást fog tartani, melyre ez uton is felhivjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— **Tolvajbanda.** Krizsán Juon észentannai legény egy nagyot szeretett volna mulatni a mult nyáron, s hogy e vágyát elérhesse, csak egy dolog hiányzott, a pénz. Juon tehát tervet koholt, hogy mi uton-módon lehetne most egy kis pénzmagra szert tenni, hogy azzal azután egy nagyot mulathasson. Mikor a terv meg volt, elment Repás Ilie testi-lelki barátjához és azt is beavatta a dologba. A dolog pedig nem volt kisebb, mint hogy egy szép estenden, mikor Bán Floare, akinek nagyon szép párnái vannak, nem lesz otthon, ők a párnákat egyesült erővel birtokukba veszik és eladják Krizsán Léna fiatal menyecskének, ki már régen vágyik efféle szép párnákra s kivel meg is egyeztek öt pengő forintban. Az alkalom is nemsokára megjött a terv keresztülvitelére. Bán Floare ugyanis egy lakodalmon mulatott és háza őrizetlen maradt, a két jómadár felhasználta az alkalmat, betörték Bán Floare ablakát, Krizsán Juon bemászott és kihozta a párnákat, melyeket azután el is vittek Krizsán Lénához. Utközben azonban nagyon nehéznek tetszvén a párnák, sajnálták odaadni 5 pengőért s tizet kértek, mit azonban az asszony nem volt hajlandó megadni. Igy hát tovább vitték a párnákat és Szára József segitségével elrejtették Szára Konstantin padlására, a ki reggel ugyanesak nagyot nézett, mikor a szép párnákat meglátta padlásán. Jelentést tett az elöljáróságnak, igy aztán kisült a turpisság és az atyafiak a törvényszék elé kerültek, mely ez ügyben tegnap tartott végtárgyalást, melynek során a bünösséget mindnyájan, szépen, töredelmesan beismerték, kivévén Krizsán Lénát, ki feleselt egy ideig. E töredelem azután enyhitette a büntetést. Répás Ilie lopás büntette miatt 6 havi börtönre, Krizsán Juon, ki az ablakon bemászott, 1 évi börtönre, Szára József orgazdaság és lopás miatt, mert erre az is kisült, hogy Miskutz Todorral 7 frt ára dohányt loptak, a mit közösen nagy gyönyörüséggel elpipáltak, 1 és fél évi börtönre. Miskutz Tódor 1 havi fogházra s végül Krizsán Léna 3 havi fogházra itéltetett.

Hazánk és a főváros.

— **A király ő felsége** hétfőn délelőtt ismét általános kihallgatást adott, mely ezuttal az utolsó is volt. Összesen hatvannégyen jelentkeztek kihallgatásra, köztük Haynald Lajos kalocsai bibornok-érsek, Fabiny Teophil igazságügyminiszter, báró Majthényi László, báró Josika Sámuel, gr. Gyürky Ábrahám főispánok, Vanesa János érsek, Pavel Mihály nagyváradi és Mihályi Victor lugosi görög katholikus püspökök, Pacor és Czveits vezérőrnagyok, gróf Almássy Tasziló, báró Inkey Nándor kamarás, Korizmics Antal curiai biró s több katonai és polgári főbb tisztviselő. Kihallgatáson volt egy galiczian küldöttség is, melyet Pelesz püspök vezetett s melynek több lelkész, földbirtokos és községi elöljáró volt a tagja. A kihallgatás tiz órától délig tartott s ő felsége aztán visszavonult belső termeibe. A király ő felsége ma (szerdán) este tiz órakor külön vonaton utazik Bécsbe. Erzsébet királyasszony elutazásának ideje még nincs végleg megállapitva.

— **Szerelmi dráma.** Tisza-Abád nyugalmát véres esemény zavarta meg nehány napra. Hőse egy Lengyel István nevü, alig 20 éves legény, ki f. hó 13-ikán este egy forgópisztolyból négyszer lőtt mostoha anyjára. Mikor már azt hitte, hogy meghalt, elrohant Somodiczki lakására, kinek nejével már két év óta folytatott szerelmi viszonyt s két lövést tett Somodiczkira. A lövések egyike a szerencsétlen férjet halántékon érvén, még azon éjjel megölte. A gyilkosság után Lengyel kifutott az utczára s mindenkit lelövéssel fenyegetett, ki utját állja. Nem is mert senki hozzányulni s Lengyel az időt fölhasználva, magára lőtt. Eszméletlenül rogyott össze, de nem a golyótól, mert ez nem is találta, hanem az izgalomtól származó kimerültségtől és a megelőzőleg ivott pálinka mámorától. Az emberek most megrohanták s a községházára vitték, hol később minő öt, mind mostohaanyját, kinek életéhez kevés a remény, kihallgatták. Lengyel azt vallotta, hogy a kettős gyilkosságot kedvesének, Somodiczkinénak, született B. Kovács Rebekának unszolására követte el. E vallomás következtében Somodiczkinél is elfogták s miután vallomása folyamán csakugyan gyanus körülmények merültek föl, szintén az abád-szalóki kir. járásbiróság börtönébe zártak.

— **Rövid hirek.** Clotild főherczegasszony hétfőn leányával, Mária Dorottya főherczegnővel a nemzeti szinházat látogatta meg és mindvégig ott maradt a „Széchy Mária“ előadásánál. — A műegyetemen vasárnap rectorrá Lipthay Sándor decanokká pedig König Gyula, Shuller Alajos és Ilosvay Sándor tanárok választattak meg. — Olasz vendégek Budapesten. E hó vége felé számos olasz müvész, festő, mérnök, épitész és iró Bécsbe rándul, hol fogadtatásukra nagy előkészületeket tesznek. Az olasz vendégek Velenczéből indulnak ki. Az idegen vendégek Budapestre is lerándulnak. Hajón érkeznek s két napra tervezett itt tartózkodásuk után vonaton utaznak vissza Bécsbe. — Palánkán (Temesmegyében) veszett eb marta meg Nikolits Sándor görög keleti lelkészt. — Nyitrán nemcsak Csősz igazgatót, hanem a tanári kart is felfüggesztték állásától, mig a vizsgálat be nines fejezve. — Furcsa kiváncsiság. Dudics József napszámos hétfőn a lánczhid közelében a Dunába ugrott, de észrevették és kifogták. Mikor a kórházban kérdőre vonták tette oka felől, azt válaszolta, hogy csak kiváncsiságból ugrott a Dunába. Látni akarta, hogy kifogják-e? Mivel ép eszü embernek ily furcsa passiója nem szokott lenni, a megfigyelő osztályba vitték. — 258-szoros váltóhamisító. Pozsonyból sürgönyzik: Stitz Henriket, az ismert vasbutorgyárost hamis bukásért és 220.000 frt erejéig történt 258 rendbeli váltóhamisitásért a törvényszék három és félévi fegyházra itélte. — Öngyilkosság a tébolydában. Koch Lipótné szül. Lang Aloizia 64 éves elmebeteg asszony a Lipót-mezei tébolydában egy éles késsel elmetszette a nyakát és egyik karján az ereket. — Zomborban Dicht századost egy Somogyvaratz Stanka nevü két hétre behitt szabadságos katona meglőtte a lövésgyakorlatok alkalmával. A gyakorló század katonái közül csupán az ő fegyverén vették észre, hogy éles töltés volt benne. Azonkivül tölténytartójában is találtak éles töltést. A százados sebe életveszélyes. Egy gyermek, a kiagyonitta magát. Szatmártt egy hat éves gyermek, a kit az apja rászoktatott a pálinkaivásra, ugy megszerette a részegeskedést, hogy a mint pálinkához jutott, rögtön elloptа s addig ivott belőle, mig le nem részegedett. A részeges gyermek a mult kedden ismét pálinkához jutott s annyit ivott belőle, hogy az meggyuladt benne, s a gyermek meghalt szeszmérgezésben.

A nagy világ.

— **Egy erdélyi házasság történetéből.** Nemrég a bécsi törvényszék vizsgálatot inditott egy ugynevezett erdélyi házasság ügyében, mi ellen a kolozsvári egyházi házasságügyi hatóság felszólalt. Az eset részletei most kerültek nyilvánosságra s azokat a következőkben közöljük: T. Alajos és neje, mindketten katholikusok, a bécsi érseki hatóság által 1861-ben ágytól és asztaltól elválasztattak. A férfi a mult évben, hogy ujra nősülhessen, a helvét hitvallásra tért át. Ugyanezt tette menyasszonya, S. Anna. A férfi azután megszerzé a magyar állampolgári jogot, mire a kolozsvári prot. egyházi hatóság az első házasságot végérvényesen felbontottnak nyilvánitotta. T. elvette S. Annát, minek folytán neje is magyar alattvaló lett. Ezután a házaspár Bécsben telepedett meg. Az asszony, kinek Bécsben ingatlanai voltak, házassági bizonyitványa alapján ezeknek uj nevére való átirását kérte. Ez megtörtént ugyan, de az iratok hivatalból áttétettek a bécsi törvényszékhez, mely vizsgálatot inditott az uj házasság érvénytelensége iránt s ezen, valamint az első házasság számára is védőt nevezett ki. T. folyamodványára az első házasság számára való vedő kinevezését vissza is vonták, mert a házasság nem kifogásoltatott. Csakhamar a kolozsvári érdekelt egyházi hatóság T. kérelmére a bécsi törvényszékhez átiratot intézett, melyben tagadta a törvényszék beavatkozási jogát olyan házasság kérdésében, a melyet magyar állampolgár magyar földön kötött. Ez interventio folytán a bécsi törvényszék az összes ügyiratokat a legfőbb itélőszékhez terjesztette fel. A legfőbb itélőszék azonban az actákat azon megjegyzéssel küldte vissza, hogy illetékességi conflictus fennforgását csak akkor lehetne föltételezni, ha a kolozsvári házassági biróság előtt olyan ügy lenne folyamatban, mely egészen vagy részben azonos lenne a bécsi törvényszék előtt meginditott pörrel; ez azonban jelenleg kétségkivül nem forog fenn s azért a kolozsvári felszólalás helytelen, az osztrák törvényszékek önállóságával össze nem férő beavatkozás, mely nem alkalmas a bécsi cs. kir. törvényszék előtt folyó eljárást megakadályozni.

— **A consul és a dajka.** A görzieknek ismét van miről beszélniök. Alig végződött be a Savorgnan ügy, már más családi tragédia tartja izgatottságban őket. Május elején Juraz Péter marseillei magyar-osztrák czimzetes alconsul szállt meg nejével, két gyermekével s egy dajkával a „Hotel de la ville“ vendéglőben. A házaspár közt gyakoriak voltak a zajos jelenetek; egyszer aztán Juraz két orvost és dr Vinci ügyvédet magához hivatta s kijelentette, hogy neje őrült s kérte orvosi megvizsgálását. Az asszony hevesen felelte, hogy férje szerelmi viszonyt folytat a dajkával s már évek óta akarja őt (nejét) őrültnek nyilvánittatni, hogy magához kaparhassa vagyonát. Az orvosok kedvező véleménye daczára Juraznak sikerült neje ellen elfogatási parancsot kieszközölni azon ürügy alatt, hogy az asszony pénzzel és ékszerrel szökött meg, noha tényleg csak Görz környékén volt, hogy más dajkát keressen. Mikor ügyvédje, dr Vinci a vendéglőben meglátogatta, Juraz az ügyvédet megtámadta s oly verekedés fejlődött ki kettőjük közt, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni. Juraz tegnap ismét nyilt utczán inzultálta dr Vincit, aki Görcznek egyik legtekintélyesebb ügyvéde. Dr Vinci ezért Jurazt bepanaszolta. Jurazné asszonyt elmeállapotának megvizsgálása végett egy ápolóházba szállitották.

— **Éneklő pudli.** Az állati tanulékonyságnak sok nevezetes példáját mutogatták már mindenfelé. Láthattunk már tudós kutyát, lovat, ökröt; sőt müvelt libát is. De mindezek eltörpülnek ama nevezetes uszkár mellett, mely mostanában a lipcsei kristálypalotában producálja magát. Ezt már nem is látni, hanem hallani lehet. Mert zenekiséret mellett énekel. Természetesen, kutyanyelven. Gazdája s mestere klarinéton játszik s a nevezetes állat utána ugatja a melódiát. Hangja fájdalmas, szentimentális, vagy gyönge, a mint a kotta kivánja s a mint egy érzékeny kutyasziv csak kifejezheti. Sőt trillázik is. Sokan ezt dicsérik, mások azonban vonitó kutyasohajainak adóznak bámulattal. Azt nem tudjuk, szereti-e a müvészkutya a tapsot.

— **Rövid hirek.** Krisztina spanyol királynő hétfőn fiugyermeket szült. — Kettős kivégzés. Magdeburgban szombaton reggel hat órakor kettős kivégzés volt. Knochenbauer és Pussel rablógyilkosokon hajtotta végre Krauts hóhér a halálos itéletet, még pedig pallossal. — A gyilkos lelkész. A madridi közvádló, mint a spanyol fővárosból jelentik vádinditványában Galeote lelkészt a madridi püspök meggyilkolása miatt halálbüntetéssel s a családnak fizetendő 50,000 pezetes kártéritéssel kéri sujtani. A végtárgyalás megkezdését e hó végére várják. — Szerencsétlen sétakocsizás. Nizzából irják, hogy e hó 12-én négy odavaló lakos egy könnyü kocsin sétakocsizást tett a közkert szomszédságában, Lovuk hirtelen elragadta a kocsit, mely feldült s az egyik bentülőt, Lambertet, agyonütötte. A másik, Gras, oly sulyos sebet kapott, hogy életéhez semmi remény. Ennek feleségе hasonlókép nehéz sebeket kapott. Csak a negyedik kocsikázó, Bérenger maradt sértetlenül. — Mérges ujság. Pár nappal ezelőtt Wehlau mellett egy uradalomban ritka vérmérgezési eset fordult elő. Renike főfelügyelő, egy élte delén álló férfi, beretválkozás közben egy kis sebet vágott az arczán, hogy a vérzést elállitsa, egy darabka ujságpapirt ragasztott rá. Nemsokára az arcz dagadni kezdett és az odahivott orvos vérmérgezést állapitott meg. Rá alig pár napra a sajnálatraméltó ember rettentő kinok között meghalt. — Házbedőlés Lembergben. Hétfőn reggel a város legélénkebb részében egy háromemeletes ház fala egész hosszában bedőlt. Vajjon emberélet esett-e a szerencsétlenségnek áldozatul, az csak a fal romjainak eltávolitása után lesz megállapitható. A ház lakói közül, ugy látszik, senkinek sem történt baja. — Gázrobbanás. Krakóból sürgönyzik: Tegnap délelőtt a Lázár-kórházban tisztogatás közben egy szolga gyertyával közeledett a gazometerhez. A következő pillanatban robbanás történt, mely által egy munkás megöletett, ketten pedig sulyosan megsebesültek.

SZINHÁZ

— **A temesvári német szinészet vége.** A német szini évad Temesvárott hirtelen véget ért. A fordulat egészen váratlanul jött a szinházlátogató közönségre s az eset magyarázatául a „D. L.“ a következőket irja.

A német szinévad a tegnapi előadással hirtelen végetért. A szinigazgató, Schulcz ur hamleti töprengéseinek: menni vagy nem menni? — az utolsó bérlet rosz sikere s amiatt, hogy tenoristáját máshová szóliták, kötelezettségei, az lett a vége, hogy — menni! A tegnapi szinlappal már a bucsuztatót is széthordta az „olle Heinrich.“ Az egész német évad elejétől méltó folytatása volt a téli magyarnak, s ha Aesopus joggal kiálthatott oda a mynthiiknek: „Csukjátok be azt a nagy kaput, különben kiszalad rajta kis várostok“, még ilyen egy szinházi év! s akkor aztán mi is kénytelenek leszünk fölvetni a kérdést: „kinek is épitették hát ezt a pompás nagy palotát, ha oly parányi kis töredéke a lakosságnak érdeklődik csupán a szinművészet iránt, akár magyar, akár német szóval és muzsikával szolgálja a — hazát, pardon! — a cosmopolita Muzsát!

A közönség köréből.*)

N.-Kamarás, máj 17.

T. szerkesztő ur!

Becses lapja 133. számában személyemre vonatkozólag egy czikk jelent meg, melyre az igazság érdekében a következőket van szerencsem válaszolni.

Fel van hozva ellenem az a vád, mintha én a birónak megtiltottam volna, hogy a kötelességüket nem teljesitő szülőket iskolát mulasztó gyermekeikért megbüntesse. En ugy tudom, hogy a törvény az először mulasztók irányában nem alkalmaz pénzbüntetést és miután az általam kimutatott gyermekek először mulasztottak, az iránt kértem meg a birót, mint a büntetés végrehajtóját, hogy ez izben, tekintve az igy is nagyon égetővé vált mezei munkát, ne alkalmazza a büntetést. A megtiltás szó tehát reducálandó „kérésre“, a mi, ugy vélem, a czikk aláirói előtt is más fogalom.

Hogy a gyermekek irányában durva vagyok, arra nem terjeszkedem ki, mert ez iránt a majdan lefolyandó vizsgálat elég bizonyitékot fog tenni, s kérem is a megyebeli collega urakat, mint kikuek itéletére oly nagyon kiváncsiak a czikk aláirói, ugy a nagyközönséget, sziveskedjenek itéletüket a vizsgálat végéig függőben tartani.

Az a rut rágalom, hogy én lázitó volnék és a község nyugalmát zavarnám, személyem iránti ellenszenvből eredt koholmány. Vizsgálatot kértem, mondják czikkirók, holott jól tudják, hogy egészen más egyének inditottak vádat, nem az elöljáróság, de a községi jegyző ellen; sőt ha állana az, hogy a községi elöljáróság ellen indult a vizsgálat, különös, hogy az elöljáróság magáról mondja el, hogy az neki fényes elégtételt szolgáltatott, mert az aláirók legtöbbje elöljáró, kik közül csupán az irnokot nem tartom ilyennek, ki rólam itéletet mondani egyébként sem jogosult, lévén számára teendőül kijelölve az irodában való szolgálati ténykedés, nem hirlapi polemiák hajánál fogva való előrántása.

Ennyit a nagyhangu czikkre. Velük együtt nyugodt lelkiismerettel várom a vizsgálatot, melyet tárgyilagos biráim, a felettes hatóság fog ellenem tartani, melynek itéletében, mert az ügy legjobb fejleményét remélem, meg is fogok nyugodni.

Balogh Antal,
kántortanitó.

*) E rovatban megjelenő közérdekü közlemények dij nélkül közöltetnek, s a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Nagy gazdasági gyülés.

I.

— május 18.

A szövetséges gazdasági egyesületek tegnap délelőtt tartották meg első ülésüket a fővárosi „Köztelken“, mely alkalommal 36 egyesület jelenté be képviselőit a nagygyülésnek, melyen Dessewffy Aurél gróf elnökölt. A mult évi nagygyülés óta több gazdasági egyesület küldte be jelentését a kisbirtokok állapotáról. A jelentések kinyomattak.

A napirend első tárgya volt a budapesti nemzetközi gazdacongressusról szóló jelentés, melyet Gaál Jenő adott elő. E tárgynál felszólaltak: Andrássy Manó, Károlyi Sándor grófok, Viczmándy Ödön, Perczel, Kerkápoly Károly. A vitába belevonatott a román vámháboru is. Egy volt a vélemény a gazdasági önvédelem szükségéről. Az elmélkedések ideje lejárt. A szabad kereskedelembe helyezett terményeket elfojtották a mindenfelé emelkedő vámsorompók. Ha európai védelem nem lehetséges, védjük magunkat mi is mint a többi védekező országok. De ha vámháborut kell vivnunk, akkor az legyen igazán háboru. Vessünk oly magas vámokat az idegen terményekre, mint a németek. Hadd menjen el a kedvea háboruskodó világnak a háborutól mihamarább.

Orosz, román behozatalnak vágjuk be az utját. A brünni gyáros, ha szereti pénzünket, jöjjön hozzánk pénzével, eszével és gyárával. Termelőinknek a legerélyesebb védelem kell. Irjunk fel az országgyüléshez, hogy utasitsa a kormányt a hazai termelés legerélyesebb védelmére.

Károlyi Sándor gróf is azt hangsulyozza, hogy ha már meg kell lenni, a legerősebb vámháboruval kell sujtanunk azokat, a kik minket erre kényszeritettek. De akkor fokoznunk kell a terményvámokat és magas vámokat kell vetnünk az állatokra, a juh- és sertésre. Sujtsuk magas vámokkal a német behozó iparczikkeit, főkép a vasiparczikkeket. Helyesli a föliratot az országgyüléshez.

Perczel Miklós nézete szerint nekünk is olyan fegyverrel kell védekeznünk, a minővel ellenünk küzdenek. Dél-Oroszország és Románia azok a versenytársaink, kik ellen legerősebb védelemre van szükségünk.

Kerkápoly Károly figyelmeztet arra, hogy egyenlő érdek az osztrák ipar és a magyar termelés megvédése. De ha mi védjük az osztrák szövőt és fonót, viszont megkivánjuk, hogy az osztrák gyáros gazdáinktól vegye a gyapjut, kendert és lent, zárjuk ki vámokkal az idegen terméket. Fő gondot forditsunk arra, hogy a fonó-, szövőipar nyers anyaga tőlünk kerüljön az osztrák gyárakba. Mi pénzt adunk az osztrák czikkekért, az osztrákok pedig fizessék meg a mi termékeinket.

Végül a nagygyülés Kerkápoly, Gaál és Viczmándy egyesületi tagokból álló szövegező bizottságot küld ki oly utasitással, hogy két részből álló határozati javaslatot készitsen és terjesszen a nagygyülés elé. E javaslat első részében a kormány és törvényhozás fölkérendő, hogy a Romániával meginditandó vámháborut legnagyobb erélylyel intézze. Egyes iparágak nélkülözhetlen nyers anyagainak beszerzése végett olcsóbb tarifákkal könnyebitse a behozatalt Bulgáriából és más országokból, Románia kizárásával. A javaslat második része teljes védelmet sürgessen a magyar nyers termékeknek.

A napirend második tárgya a hitelszövetkezeti bizottság jelentése volt eddigi munkálatairól. Viczmándy ajánlja a zemplényi módositások figyelembevételét. Károlyi Sándor gróf a mai hitelrendszer érintése nélkül ohajtana minden községben hitelszövetkezeteket létesiteni. A mai hitelszervezet éppen azok érdekeinek felel meg legkevésbé, kiknek legnagyobb szükségök ván a hitelre, a kisbirtokosok és kisiparosok szükségeinek. Behatóan foglalkozik a hitelszövetkezetek szervezetének és elterjesztésének részleteivel.

A nagy tetszéssel fogadott nagy beszéd után Széchenyi Imre gróf előbb az egyes szövetkezetek alakitását hangsulyozza, az után lehetné szó központi intézetről. Bánffy Dezső báró nézete szerint a fennálló hitelszervezettel harczra kell szállni. A szövetkezetek létesitésére minden megyében organumokról kell gondoskodni. Szükség van az állam támogatására. Ez az első dolog.

Dessewffy gróf összegezése után a gyülés elhatározza, hogy az egész felgyült anyag a végrehajtó bizottságnak adassék át. A bizottság vegye tekintetbe a felmerült módositásokat és javaslatokat, mindezek alapján készitsen határozati javaslatot. A nagygyülés a kormányt és megyéket fel fogja kérni a hitelszövetkezetek támogatására.

A tárgyalás délután 2 órakor megszakittatott és 4 órakor folytattatott tovább.

II.

A délutáni ülésben az a kérdés képezte megbeszélés tárgyát, hogy a gazdasági szakértelem fejlesztése mi módokon mozditandó elő? Ordódy Lajos a vándortanitókra kiván sulyt helyezni. Tormay min. tanácsos ezek országos szervezését pénzügyi okokból elhalasztandónak tartja s beéri a mostani szakoktatással. Résztvettek a vitában: Békesi László, Bartók Béla, Virágh Elek és Máday Izidor, kinek inditványára a nagygyülés kimondá, hogy a magyaróvári gazd. academia ujjászervezését s a müegyetemen egy felsőbb gazdasági tanfolyam felállitását ohajtja.

Ezután még hosszas, élénk vitát keltett a regaleváltság ügye, melyben végül Csillag dr inditványára a nagygyülés az állam által való kártéritést tette, mint alkalmas megoldást magáévá.

Több folyó ügy elintézése után a nagygyülés a végrehajtó bizottság 40 tagját megválasztá. A bizottság elnöke: Dessewffy Aurél gr., alelnöke Korizmics László.

Vegyes közlemények.

A Duna-gőzhajózási társulat közgyülése, mely hétfőn tartatott meg, elfogadta az igazgatóság jelentését, mely többek közt azon aggodalomnak ad kifejezést, hogy a román szerződési tárgyalások meghiusulta miatt, a társulat érzékeny kárt fog szenvedni. Az igazgatóság bejelenti továbbá, hogy 360.161 frtra rugó folyamkotrási költségek megtérítését kérni fogja a kormánytól. Az 1871. és 1874. kölcsönök convertálása, valamint a függő adósság törlesztése végett husz millió márkára rugó 4 százalékos kölcsön fölvételéhez a közgyülés megadta beleegyezését, s ahhoz is, hogy a részvényszelvény 16 frttal váltassék be.

Az igazgatóság elnökévé az elhunyt Wodianer helyébe Wiener, a hitelintézet igazgatóságának elnöke választatott meg.

Szeszüzlet.

(Május 18.)

(B.) Készáru nagyban 24—24.25, kicsinyben, 24.75, hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Május 18.)

Erős kinálat mellet lanyha, 15 krral olcsóbbak. Tavaszi buza 7.80—7.82, tengeri juniusra 5.39—40, tengeri juliusra 5.52—5.54, zab őszre 6.08—6.09, repcze 10.78—11.

Budapest, május 18. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyjáradék 104.27; magyar papirjáradék 95.02; magyar hitelbank 289.—; osztrák hitelbank 281.80. London 126.90, Páris 50.30.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 17. Az üzlet változatlan. Magy. urasági öreg, nehéz 42.——43.— frtig, magyar urasági fiatal nehéz 44.——45.— frtig, magyar urasági fiatal közép 44.——45.— frtig, magyar urasági fiatal könnyü 43.——44 frtig, magyar szedett nehéz 42.50—43.— frtig, magyar szedett közép 42.50—43.— frtig, magy. szedett könnyü 43.——44.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz 43.50——44.— frtig, rom. átmeneti bakonyi közép —.——.— frtig, rom. átmeneti bakonyi könnyü 42.——43.— frtig, rom. átmeneti eredeti nehéz 42.——43.— frtig, rom. átmeneti eredeti közép 42.—43.— frtig, szerbiai átmeneti nehéz 41.—42.— frtig, szerb. átmeti közép 42.——43— frtig, szerb. átmeneti könnyü 42.——43.— frtig, hizó a vasutról mázsálva —.——.— frtig. — Hizó egy éves élősulyban —.—— frtig, hizó két éves élősulyban, 46% levonással —.— frtig. — Az árak hizlalt sertéseknél páronként 45 kilós 1%-os levonással métermázsánként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adattak el. A vevőnek páronként 4 forint aranyban vám fejében megtéritettik.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi májushó 18-án.

Magyar aranyjáradék 6 sz.	—.—
Magyar aranyjáradék 4 sz.	104.40
Magyar papirjáradék 5 sz.	95.10
Magyar vasuti kölcsön	153.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	128.75
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib	117.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	105.—
Magyar földtehermentesitési kötv. záradék	105.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	105.—
Temes-bánáti földtehermentesitési köt. zár.	105.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	105.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési köt.	105.—
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	99.75
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	119.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	123.75
Osztrák járadék papirban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.30
Osztrák járadék aranyban	115.25
1860-iki osztrák államsorjegy	138.50
Osztrák-magyar bankrészvény	875.—
Magyar hitelbankrészvény	287.69
Osztrák hitelintézeti részvény.	282.20
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.94
20 frankos arany (Napoleond'or)	10.03
Német birodalmi márka	62.05
London (3 havi váltókért)	126.90
20 markos	12.40

IDEGENEK NEVSORA.

(Május 18.)

Fehérkereszt-szálló. Wauer Luiza, birt., Dresda. Wauer Károly, birt., Dresda. Széll Akos, birt., Bpest. Dr. Braun N., orvos, Temesvár. Piró Szabin, lelkész, N.-Szeben. Laczkó Lajos, gyáros, Bpest. Stern Gyula, keresk., Bpest. Stern Bodi, keresk., Bpest. Ullmann J., keresk., Bpest. Opelcz Emil, keresk., Bpest. Csanády G., keresk., Bpest. Schmiedt Károly, keresk., Bécs. Löwy M., keresk., Bécs. Porovitz A., keresk., Pankota. Ott Károly, keresk., Makó. Laendler Ferencz, keresk., N.-Várad.

Tücherer-szálló. Meuschil N., főhadnagy, Pozsony. Kraft Ella, nevelőnő, Temesvár. Schvarcz Adolf utazó, Bécs. Theil Friedrich, utazó, Bécs.

Nádor-szálló. Báró Ditfurth N., igazgató, Zaránd. Müller G., igazgató, Temesvár. Dr. Klein Herman, ügyvéd, Nagy-Sink. Czidli József, majoros, Kigyós. Papp Mari, magánzó, Bpest. Neustöckl J., kereskedő, Orosháza. Ulusz Zsigmond, keresk., Temesvár. Juhász József és társulata, színészek, Bpest.

Háromkirály-szálló. Ritter Mária, birt., Szemlak. Guttmann J., karmester, Szobors in. Schlesinger Lipót, bérlő, Kovaszincz. Özv. Böhmer B., keresk., Simánd. Kernweisz Antal, keresk., Temesvár. Ebner Adolf, keresk., Krajova. Petrovits Jócza, földész, Battonya.

Vaspálya-szálló. Schwarz József, gépész, Bpest. Schauer Ferencz, czipész, Temesvár. Majurdrits György, czipész, Vukovár. Bacski József, ispán, Erdély. Sobri Ferencz, utazó, Szilézia.

Három-kék-csillag-szálló. Haya Jakab, irnok, Keresztanénes. Bahrsetzer János, asztalos, Buttyin.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

BUDAPESTI TŐZSDE.

Május 17.

	Pénz		Áru	
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	104	30	104	60
„ „ papirjáradék adóment. 5%	95	10	95	40
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	152	50	153	—
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	152	75	153	25
M 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100	50	101	—
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%	128	75	—	—
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	117	50	118	—
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	119	—	120	—
„ „ „ 50 frt drbja	118	75	118	25
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124	—	125	—
M. k. földtm. kötvények 5%	105	—	105	50
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	105	—	105	75
M. k. földtm. kötvényektemesi 5%	105	—	105	75
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	105	—	105	50
M. k. földtm. kötvények horvát-orsz. 5%	105	—	105	50
M. k. földtm kötvények erdélyi 5%	105	—	105	50
„ „ erdélyi jelz urb. vk. (100 forint 5%	98	—	99	—
Szőlődézsmavált. kötv. (100 frt) 5%	99	75	100	25
Pest város kölcsöne 1870. évből 6%	106	—	106	50
„ „ „ 1871. évből 6%	109	75	110	—
Budapesti főv. 1880. kölcsöne 6%	101	50	102	—
Budapesti bankegys. részvényt.	92	50	93	—
Magy. ált. hitelbank	287	75	288	—
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	123	25	123	75
Magy. lesz. és pénzváltó	90	25	90	50

	Pénz		u	
Magy. orsz bank részvény-társaság	—	—	—	—
Osztrák hitelintézet	280	20	280	40
Osztr.-magyar bank	875		880	—
I. magyar iparbank	148	—	149	—
Pesti keresk. bank	595	—	595	50
Bécsi bizt. társulat	203	—	204	—
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	201	—	203	—
Első magy. általános bizt. társ.	3000	—	3020	—
Fonciere pesti bizt. társ.	70	—	71	—
Magyar-franczia bizt. társ.	195	—	198	—
Pannonia visszb. társ.	800	—	810	—
Concordia malom	518	—	520	—
Első budapesti malom	1160	—	1170	—
Erzsébet malom	248	—	250	
Hengermalom	610	—	615	—
Luiza malom	299	—	301	—
Molnárok és sütők malma	405	—	410	—
Pannonia malom	—	—	895	—
Viktoria malom	302	—	305	—
„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—	—	
Alföld-fiumei vasut 5%	192	75	193	—
Báttaszék domb.-zákány vasut 5%	185	—	186	—
Déli vasut 5%	186	—	187	—
Északkeleti vasut 5%	177	50	178	50
Erdélyi vasut 5%	191	—	191	50
Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	—	—	—	—
Kassa-oderbergi vasut 4%	152	50	153	50
Magyar galicziai vasut 3%	178	50	179	50
M. ny. v (sz.-győr-gráczi vasut 3%	173	—	174	—
Osztrák államvasut 3%	225	—	226	—
Pécs-barcsi vasut 3%	—	—	—	—
Tisza-vidéki vasut 3%	252	75	253	50
Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	402	—	407	—

	Pénz		Áru	
Pesti közuti vaspálya	460	—	463	—
Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	260	—	265	—
Budapesti III. ker. takarékp.	79	—	81	—
Országos központi „	466	—	—	—
Pesti hazai első „	6650	—	6700	—
Egyesült Budapest fővárosi takp.	450	—	455	—
Magyar ált. takarékp. részvény	—	—	80	—
Alagut	138	—	140	—
Általános waggon kölcs. társaság	75	—	76	—
„Franklin“-társulat	215	—	217	—
Ganz és társa vasö. és gépgyár	760	—	765	—
Gschwindt-féle szeszgyár	370	—	375	—
Gyapjum. és biz. I. magyar	250	—	255	—
Keresked. épülete	650	—	—	—
Könyvnyomda „Atheneaum“	529	—	532	—
„ Pesti	965	—	975	—
Kőszénb. és téglagy. (Drasche)	243	—	245	—
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	78	—	80	—
Pesti építő-társaság	—	—	—	—
Rimamurány-salgótarj. vas. rvts.	83	50	84	50
Salgótarjáni kőszénb	144	50	145	—
Schlick-féle vasö. és gépgyár	164	—	166	—
Schlick-féle vasö. és gépgyár II. kib.	—	—	—	—
Serfőzde első magyar	890		900	—
Sertéshizlaló	307	—	310	—
Sóskuti kőbánya	—	—	—	—
Spódium- és csontlisztgyár	—	—	—	—
Szálloda-részvénytársaság	108	—	110	—
Tégla- és mészégető ujlaki	174	—	175	—
Török dohányrészvény	70	—	71	—
Göztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	278	—	280	—
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5½	103	25	103	75

Záloglevelek.	Pénz		Áru	
M. földhitelint. papirérték 5½%	100	—	101	—
„ „ „ 5%	102	25	102	75
„ „ „ 4½%	99	75	100	25
„ „ arany v. ezüst 5%	128	—	128	50
„ jelzálogbank 5½%	101	50	101	90
„ „ 5%	101	—	101	50
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5½%	101	25	101	75
Osztr.-magyar bank o. é. 5½	100	50	101	—
„ „ „ „ „ 4½%	101	75	102	—
„ „ „ „ „ 4%	98	85	99	15
Pesti m. keresked. bank 6%	102	50	103	—
„ „ „ „ 5½%	101	50	102	—
„ „ „ „ 5%	101	—	101	50
Albina tak. és hitelint. 6%	100	—	101	—
Elsőbbségek.				
Budapesti lánczhid 5%	105	—	—	—
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99	50	100	—
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	9	—	9	50
Osztrák vörös kereszt-egylet	13	75	14	25
Pénznemek.				
Cs.-kir. arany (vert)	5	94	5	97
Cs.-kir. arany (kör)	5	84	5	87
Osztrák-magyar 8 frtos arany	10	03	10	05
20 frankos arany	10	03	10	05
Osztrák és magyar ezüst	—	—	—	—
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	62	05	62	15
Ném. bank p. 100 ném. bir. márkáért	62	05	62	20
Amsterdam 100 hollandi frtért	104	90	105	10
Páris 100 frankért	50	25	50	35
Svájczi pénzpiaczok 100 frankér.	50	17	50	27
London 10 font sterlingért	126	80	127	10

Önkéntes árverés
földbirtokra.

Néhai **báró Tomasich Imre** hagyatékához tartozó, Aradmegye lökösházi pusztán, a szentmártoni 279 sz. telekjegyzőkönyben A.+3. sorszám és 1614—161/9a. hrsz. a. felve t, holdját 1100 □-ölével számitva, összesen **524 holdat** és **860 □-ölet tevő**, legnagyobb részben ákácz fasorral szegélyezett, egy tagban lévő **földbirtok**, mely közt első minőségü búza termelésre alkalmatos **416 hold szántóföld** és **88 hold kitünő kaszáló** létezik, és melyek holdanként 1100 □-ölet számitva, 15 frtért vannak haszonbérbe adva, a rajta találtató szilárd anyagból épült és jó karban levő **kényelmes lakház** és **gazdasági épületekkel, gyümölcsös kert** és **kisebb szőllővel** együtt, nyilvános árveres utján a legtöbbet igérőnek örök áron eladatik.

Az árverés törvényes blzonyság jelenlétében

folyó évi junius hó 6-án, reggeli 9 órakor

Pokorny Richárd szomszéd lökoskázi földbirtokos és zárgondnok lakásán tartatik meg, mely alkalommal zárt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak. Az irásbeli ajánlkozóknak zárt ajánlataikban ki kell jelenteniök, hogy a feltételeket ismerik és elfogadják. A zárt irásbeli ajánlatok **f. é. junius hó 6-ig** adandók be alulirottak valamelyikénél.

Úgy az árverelők, mint az irásbeli ajánlatot tevők, kötelesek az árverés megkezdése előtt bánompénzül 10,000 frtot o. é. a zárgondnok kezeihez letenni.

Az irásbeli zárt ajánlatok csak a szóbeli árverés berekesztése után fognak kinyittatni.

A földbirtok, beleértve a rajta találtató épületeket, csak akkor adatik el, ha holdjáért, 1100□ ölet számitva 250 frt o. é vagy több igértetik, mely esetben a földbirtok a legtöbbet igérőre leüttetik.

A kikiáltási-ár 131,195 frt 46 kr. o. é.

Kisebb igéretek vagy ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési feltételek **Lőkösházán Pokorny Richárd** zárgondnok, és **Aradon Varjassy József** ügyvéd, mint az örökösök meghatalmazottjainál, megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1886. május 18.

Pokorny Richárd,
Varjassy József

340—1.6

8377/1886. **Hirdetmény.**

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi II. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. é II. adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési dijjal együtt, nemkülönben netalán régibb adótartozásaikat azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb adótartozások azonnal, a f. évi II. adóészlet pedig még e hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és a végrehajtási dijak felszámitása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy az II. adórészletre nézve **május hó 24-től** kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adóhátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatositásától számitandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1886. évi május hó 15-én.

A városi tanács.

SINGER EDE.

Üveg, porczellán, lámpa és háztartási eszközök raktára.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Atzél Péter-utcza. a szinház főbejáratával szemben**

porczellán-, lámpa-
üveg és konyha eszköz-üzletet

nyitottam.

Üzletemben a szakmába vágó mindennemü czikkek a legolcsóbb és legdusabb választékban vannak raktáron, ugymint:

csiszolt és sajtolt üveg,
sima és csikos porczellán,
kávé-, thea-, mocca-, evő- és mosdó készletek,
majolica, terraccotta disztárgyak,
alpacca- s alpacca-ezüst nemüek,
valódi angol evőeszközök.

Salon-, ebédlő- és hálószoba-csillárok,
finom asztali lámpák.
Szappanok és illatszerek,
fej-, fog- és ruha-kefék, fésük.

Kávé készlet	4.50	krtól	12	frtig.
Thea „	4.50	„	12	„
Mokka „	4.50	„	12	„
Mosdó készlet	4.50	„	18	„
Étkező készlet	10	„	50	„

Üzlet met a t. közönség pártfogásába ajánlva

tisztelettel:

SINGER EDE.

324—3.6

Atzél Peter-utcza, a szinház főbejaratával szemben.

kávé-, thea-, mocca-, evő- és mosdó készletek.

Hirdetmény.

A **herczeg Sulkowski József Máriának** Arad megyében fekvő barakony-agáti uradalmához tartozó **Barakony** községbeli

italmérési jog

1886. évi juliushó I-től 3 egymás után következő évre haszonbérbe adandó.

Felhivatnak a kibérelni szándékozók, miszerint zárt ajánlataikat 10 százalék bánompénzzel ellátva és alulirotthoz czimezve, **juniushó 15-ig** beadni sziveskedjenek.

A bérleti feltételek alulirt irodájában Aradon és az uradalmi felügyelőségnél Pankotán betekinthetők.

Az ajánlatok elintézése folyó évi juniushó 20-ig megtörténik.

Kelt Aradon, 1886. májushó 19-én.

Tagányi István,
herczeg Sulkowski József Mária magyarországi vagyonának gondnoka.

341—1.3

758—1886. **Aradmegye alispánjától.**

Árlejtési hirdetés.

A borosjenő-sikulai törvényhatósági uton 0.4 kmter közt a bokszeg-beéli uton 0.4[696] kméter közt 170, illetve 145 garmad rostált kavics, továbbá a szőllős-csermő-talpasi utvonalon 5—8, 11—16, 18—24 kméter között 660 garmad rostált kavics szállitásának árlejtés utjáni biztositása 2016 frt 99 kr. és 9575 frt 04 kr költségvetés mellett elrendeltetvén, ezen fedanyágok szállitásának biztositása iránti tárgyalás, **1886. évi május hó 29-én, d. e. 9 órakor**, Aradmegye alispáni irodájában fog megtartatni.

Mely ekkénti verseny-tárgyalásra vállalkozni szándékozók 10 százalék bánompénzzel ellátva azzal hivatnak meg, hogy a részletes költségvetés és árlejtési feltételek addig is a helybeli m. kir. államépitészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Arad, 1886. évi május 15.

az alispán távollétében:

Szathmáry Gyula,
főjegyző.

337—2 3

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállitáson kitüntetettetett **verseny és kivitel képességért, nagyban termelés és fontos javitásért.**

A kellemetlen idők alkalmával igen gyakoriak azon meghülések, melyeknek nátha lesz a következése.

A náthát többnyire nem is tarják betegségnek; sőt felőle azon tréfás nézet van elterjedve, hogy ha gyógyitják tovább tart, mintha nem gyógyitják.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a nátha gyakran kiallhatatlan fejfájással, étvágytalansággal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb formája az, a mely a takhártyák erős lobjában és azok tulságos elválasztásában nyilatkozik. — Azonkivül gyakran alapját képezi, ugy a rheumatismusnak, mint különösen tüdőbajoknak is. E szerint a nátha gyógyitását különös figyelmünkre kell méltatnunk, és semmi esetre sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ezt annyival is könnyebben megtehetjük, mert a dr. Hager által kitalált gyógymódszer oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager-féle nátha labdacs elfogyasztása után a nátha biztosan elmulik.

Azért minden oly esetben, midőn esti meghülés után fejünk fájni kezd, étvágyunk elmult, vagy torkunk száraz, és érezzük a nátha előjeleit, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni labdacsaiból, és annak bevétele után minden bajtól megszabadultunk.

Sőt ha bármely meghülés után azonnal bevesszük a labdacsokat, az abból eredhető minden bajnak elejét vettük.

Emlékezethe hozom még, hogy a dr. Vost által Frankfurtból oly nagy hirre hozott „Katarhus labdacsok“ csak a dr. Hager-féle labdacsok utánzatai, s mint minden utánzat természetesen az eredetivel nem mérközhetik.

Ezen a meghülés káros következményei ellen oly biztos hatásu labdacsok kaphatók Aradon:

Rozsnyay Mátyás
„Szentháromsághoz“ czim. gyógyszertárában.
Egy doboz ára 1 frt o. é.

Meghülés ellen! Köhögés ellen! Láz ellen!

Figyelemre méltó!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy Aradon, a **halász-utczai 5. számu házban**

ágytoll-tisztitó INTÉZETET

rendeztem be.

Költséget és fáradtságot nem kimélve, a legtökéletesebb gépezetekkel rendeztem be intézetemet ugy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint egy óra alatt egy ágyba való tollatt szépen, jól és tisztára kitisztitok.

Azon reményben, hogy mennél több rendeléssel fognak szereneséltetni, az árukat a lehető legmérsékeltebben állapitottam meg. Pontos és szolid kiszolgálás mindenkor főtörekvésemet képezendik.

271—6.8

Ürményi Tóbiás.

STILLER JÓZSEF

hordozható jégszekrény gyára Bpesten,

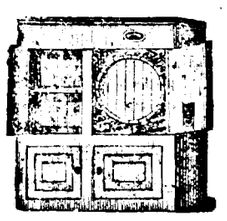

ajánlja elismert legjobb szerkezetü és kitüntetett

hütőkészülékeit

bor, sör, viz, vaj, nyers hus hütésére, házi szükségletre, ételhütőket, fagylalt készülékeket és fagylalt reservoirokat, bormérési berendezéseket és legujabb szerkezetü rézcsapokat magánpezsgetővel. Me. rendelések a raktárba intézendők. 305—3.6

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

STILLER JÓZSEF,
Budapest, Kerepesi-ut 30.
Gyár: Nagydiófa-utcza 12. sz.

Az aradi piaczon
hallatlan csoda!!!

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 krig.
Éji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér als-szoknyák 90, 1.—, 1.20 frtig.
Férfi ingek chiffon, pique, kreton vagy oxford 1.— 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frtig,
Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 krig.
Gyermek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig
Női harisnyák fehér és szines 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattenok 16, 18, 20, 25.
Koczkás és szines szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalapok legujabb divatnak 1.20, 3.50-ig.

Gyermekkocsik, kézi kosarak, utazó böröndök, nap- és esernyők, sétapálczák, nyakkendők, kesztyük, paplanok, asztalnemüek, ágytakarók, gyermek-ruhák legujabbak nagy választékban és meglepő olcsó árakon kaphatók:

Kilényi Adolf

kézmü-, rövid-, norinberbergi-, fehérnemü és gyermekjáték-üzletében

Aradon, főtér 20. sz. a., a „Kék golyó“-hoz.

Nyomtatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet“ Aradon.